
JAARVERSLAGGEVING **2023**

Vereniging tot het Verstreken van Onderwijs op
Gereformeerde Grondslag

te TERNEUZEN

Terneuzen, 25 juni 2024

INHOUDSOPGAVE

BESTUURSVERSLAG	4
VERSLAG TOEZICHTHOUDER	28
JAARREKENING	
BALANS PER 31 DECEMBER 2023	33
GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM	33
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023	34
BESTEMMING VAN HET RESULTAAT	34
KASSTROOMOVERZICHT OVER 2023	35
GRONDSLAGEN	36
TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS	39
TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN	42
OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN	45
WNT	46
NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN	48
OVERIGE GEGEVENS	
CONTROLEVERKLARING	51
BIJLAGEN	
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023 VAN DE DS. D.L. AANGEEBRUGSCHOOL	56
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023 VAN DE VERENIGING	57

ONDERTEKENING

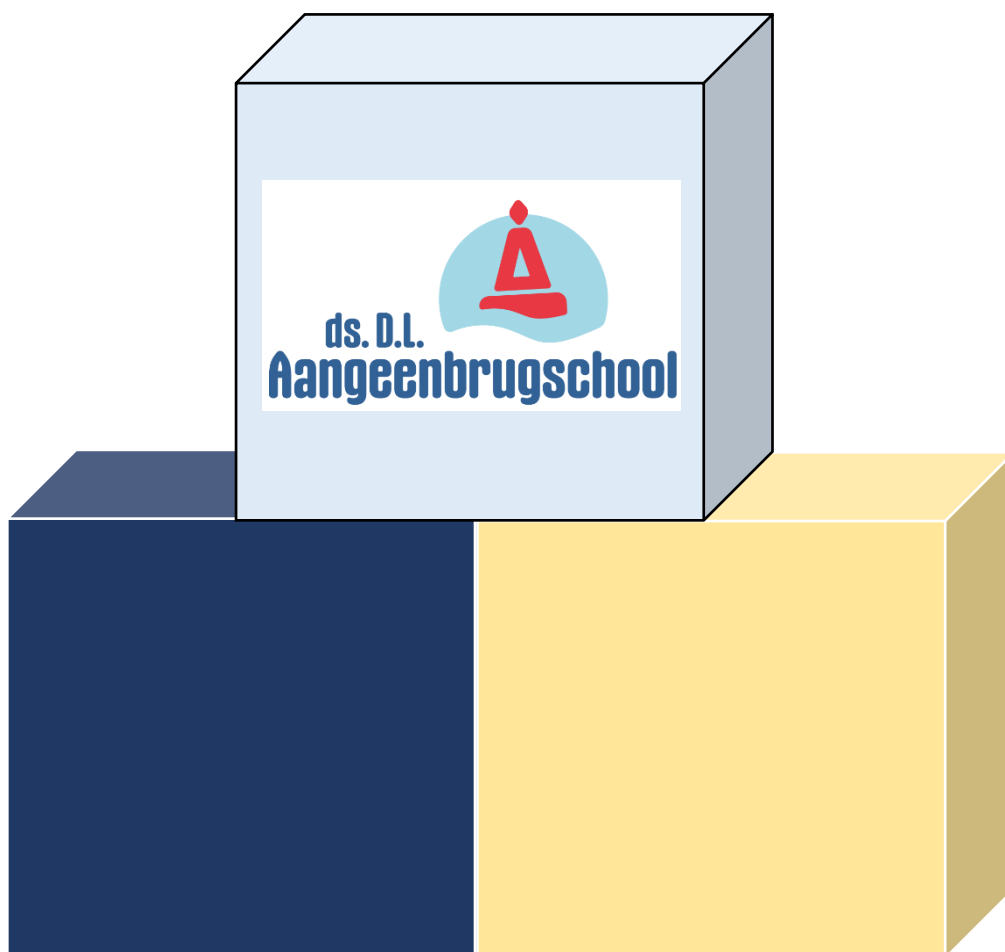
Naam

Handtekening

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ds. D. L. Aangeenbrugschool

Bestuursverslag *2023*

Voorwoord

Met veel genoegen presenteren wij u het bestuursverslag over het jaar 2023 van de Ds. D. L. Aangeenbrugschool.

In dit bestuursverslag willen we alle belanghebbenden en belangstellenden, vooral de ouders van de kinderen op school, met wie we samen de kinderen opvoeden en toerusten, informeren over datgene wat de school het afgelopen jaar heeft gedaan. U kunt hierin vinden welke doelen gehaald zijn en welke soms niet gehaald zijn en waarom. Ook wordt een korte vooruitblik gegeven naar het jaar 2024.

In een bestuursverslag kan dat natuurlijk niet op het niveau van uw kind, daar zijn bijvoorbeeld de contactavonden, ouderbezoeken of luistergesprekken voor. Maar u zal er in hoofdlijnen aantreffen wat we konden betekenen voor de kinderen die aan onze zorgen zijn toevertrouwd. Daarnaast geeft dit verslag een inzicht in de meer zakelijke, financiële kant van de school. Als u naar aanleiding van dit verslag vragen of opmerkingen heeft, horen we die graag!

We hebben onderwijs mogen geven en de kinderen hebben het mogen ontvangen. Natuurlijk is dat onderwijs in de basisvakken en de zaakvakken aan ieder kind zoveel mogelijk op zijn of haar niveau. Maar vooral onderwijs vanuit Gods Woord. We zien ernaar uit dat ook dit onderwijs gezegend zou worden en vrucht zou mogen laten zien.

Het viel niet altijd mee om voor elke klas elke dag de lessen te verzorgen. Door de krapte op de arbeidsmarkt was het soms passen en meten als het ging om vervanging bij ziekte van de leerkracht. En zelfs na al het gepuzzel lukte het soms niet om de bezetting rond te krijgen en kregen de kinderen een dagje vrij. We merken dat de flexibele schil van de inzet van personeel echt heel dun is geworden.

We willen allen die het afgelopen jaar betrokken waren bij de school, mede namens het toezichthoudend bestuur, heel hartelijk bedanken voor de getoonde inzet.

De valuta in dit bestuursverslag is de Euro. De jaarrekening 2023 is opgesteld door de VGS te Ridderkerk. Deze jaarrekening is gecontroleerd door het accountantskantoor Van Ree Accountants.

Het bestuursverslag is opgedeeld in een aantal hoofdstukken. Hoofdstuk 1 gaat over de gegevens van het schoolbestuur. In hoofdstuk 2 gaat het uitvoerend bestuur in op het gerealiseerde beleid van de school op de gebieden identiteit, onderwijs en kwaliteit, personeel en professionalisering, huisvesting, financiën en risico's. Omdat bij het bestuursverslag de jaarrekening gepresenteerd wordt, wordt aan de financiële verantwoording een apart hoofdstuk gewijd. Dat is beschreven in hoofdstuk 3 en bestaat uit het meerjarig perspectief van de school, een analyse van de balans en exploitatie en een beoordeling van de financiële positie. Tenslotte zijn de jaarverslagen van het Toezichthoudend bestuur en de Adviesraad als bijlage bijgevoegd.

College van Bestuur Coöperatie ZWN,

Schooldirecteur-bestuurder,

B.W. de Leeuw

M. K. den Otter

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inhoudsopgave.....	3
1. Het schoolbestuur	4
1.1 Profiel.....	4
1.2. Organisatie	4
1.3 Populatie leerlingen	7
2. Verantwoording van het beleid	9
2.1 Identiteit.....	9
2.2 Onderwijs en Kwaliteit	10
2.3 Personeel en professionalisering	16
2.4 Huisvesting	18
2.5 Financieel beleid.....	20
2.6 Risico's en risicobeheersing	21
3. Verantwoording van de financiën.....	24
3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief	24
3.2 Staat van baten en lasten en balans.....	25
3.3 Financiële positie	27
Bijlage 1 Verslag Intern Toezicht	28
Bijlage 2 Verslag Medezeggenschap	31

1. Het schoolbestuur

1.1 Profiel

Onze missie is een schoolorganisatie te zijn waarin (ook op de langere termijn) onderwijs wordt gegeven op een dusdanige manier dat onze identiteit doorwerkt en gezien wordt in het gegeven onderwijs en waarin onze kinderen vanuit deze identiteit optimaal worden voorbereid voor het werken en leven in een sterk geseclariseerde samenleving.

Onze school draagt er zorg voor, de haar toevertrouwde kinderen in overeenstemming met Gods Woord en de daarop gegronde belijdenisgeschriften te leiden, te vormen en hulp te verlenen en legt mede de grondslag voor het volgen van aansluitend voortgezet onderwijs. Zij hoopt hiermee te bereiken dat de kinderen hun taak en opdracht in kerk, gezin en maatschappelijke samenleving zoeken te vervullen naar de eis van Gods Woord.

De school heeft een gesloten toelatingsbeleid, alleen kinderen van ouders die de grondslag ondertekenen, worden toegelaten. Het onderwijs op onze school is gegrond op de Bijbel en de Drie formulieren van Enigheid. Vandaaruit leren we de kinderen in deze wereld te staan.

Dat betekent dat we niet alleen elke dag minimaal een half uur inruimen voor godsdienstonderwijs (Bijbelverhaal, leren van Psalmen en vragen en antwoorden uit de Catechismus en de methode Namen en Feiten), maar dat we heel ons onderwijzen en opvoeden funderen op de Bijbelse waarden en normen, waardoor die waarden en normen worden overgedragen op de kinderen.

Ons uitgangspunt is dat onderwijs en opvoeding onlosmakelijk aan elkaar verbonden zijn. Ons onderwijs sluit aan op en ligt in het verlengde van de opvoeding in het gezin. Voor ons is de driehoek *gezin – kerk – school* erg belangrijk. Als school rusten we onze leerlingen toe voor de toekomstige deelname aan de samenleving vanuit het perspectief dat de mens geschapen is om tot Gods eer te leven.

In ons onderwijs heeft de leerkracht een centrale rol. Hij of zij dient identificatiefiguur te zijn, draagt kennis over en begeleidt leerlingen bij het proces van het zich eigen maken van kennis en kunde. Hij of zij heeft daartoe zowel pedagogische als didactische kwaliteiten.

We vinden het belangrijk dat leerlingen leren samenwerken en dat elke leerling op zijn eigen niveau kan functioneren en presteren. We zijn het als reformatische school aan onze grondslag verplicht kwalitatief goed onderwijs te bieden. Dit wordt niet alleen gemeten naar resultaten en ontwikkeling, maar ook naar het welbevinden van de leerlingen.

1.2. Organisatie

Contactgegevens

Naam bestuur	: Vereniging tot het verstrekken van onderwijs op Gereformeerde grondslag te Terneuzen
Juridische structuur	: Vereniging
Functiescheiding	: Organieke scheiding (two-tier)
Bestuursnummer	: 43005
Adres	: Willem Andriessenlaan 4
Telefoonnummer	: 0115-612977
E-mail	: school@dlagb.nl
KvK nummer	: 40303044

Bestuur

Het uitvoerend bestuur van de school bestaat per 31 december 2023 uit twee personen, hieronder vindt u de namen en de nevenfuncties. Er hebben geen wijzigingen plaatsgevonden in het uitvoerend bestuur.

UITVOEREND BESTUUR		
Naam	Nevenfunctie(s)	B/O*
B.W. de Leeuw <i>Voorzitter</i>	<ul style="list-style-type: none">- Voorzitter Stichting Leermiddelenontwikkeling Reformatorisch Onderwijs (SLRO)- Voorzitter Landelijk Directieeraad (LDB)- Lid Regionale Commissie Zeeland van Berséba- Lid van de Verenigingscommissie Kwaliteit van de PO-Raad- Lid 4 mei comité Alblasserdam	O O O O O
M.K. den Otter <i>Lid</i>	<ul style="list-style-type: none">- Kerkenraadslid HHG te Sint Annaland- Lid werkgroep 'Christelijke levenshouding' uitgaande van de verschillende kerken en de Ds. D. L. Aangeenbrugschool in Terneuzen- Voorzitter van de Classicaal Diaconale Commissie, uitgaande van de classis Zuid-West van de Hersteld Hervormde Kerk	O O O

* Bezoldigd of onbezoldigd

School

Onder het bestuur ressorteert één school, de Ds. D. L. Aangeenbrugschool. De website van de school kunt u vinden op www.aangeenbrugschool.nl.

Organisatiestructuur

Het bestuur van onze vereniging is aangesloten bij de Coöperatie ZWN. (www.cooperatiezwn.nl). Binnen dit samenwerkingsverband wordt een verregaande vorm van samenwerking gerealiseerd. Een lid van het College van Bestuur van de coöperatie functioneert als voorzitter van het uitvoerend bestuur op de 10 aangesloten scholen. Het managementteam van de coöperatie bestaat uit de uitvoerend bestuurders van alle scholen, zijnde het College van Bestuur van de coöperatie en de schooldirecteuren.

De kosten van de coöperatie worden omgeslagen over de leden van de coöperatie. De directe uren van het College van Bestuur die specifiek voor of op de school besteed worden, worden per school apart verrekend. De overige kosten worden verdeeld via een bedrag per leerling.

Intern toezicht

Het toezichthoudend bestuur van de school bestaat per 31 december 2023 uit elf personen, hieronder vindt u de namen, de nevenfuncties, wanneer de betreffende persoon aftreedt en of hij dan herkiesbaar is. Er zijn geen conflicterende nevenfuncties wegens onafhankelijkheid of tegenstrijdige belangen.

TOEZICHTHOUDEND BESTUUR				
Naam	Nevenfunctie(s)	Aftredend in	Herkiesbaar?	B/O*
M.W. Stouten <i>Voorzitter</i>	<ul style="list-style-type: none">- Kerkenraadslid GGiN te Terneuzen- 2^e scriba Generale Synode GGiN- Voorzitter Zeeuws samenwerkingsverband gemiddelde schoolgrootte Zuid- Manager Kwaliteit, Arbo en Milieu bij een recyclingbedrijf	2026	Nee	O O O B
J. Van 't Foort <i>2e voorzitter</i>	<ul style="list-style-type: none">- Plaatbewerker- Leerlingbegeleider BBL- Kerkenraadslid GGiN te Terneuzen	2026	Ja	B B O

TOEZICHTHOUDEND BESTUUR				
Naam	Nevenfunctie(s)	Aftredend in	Herkiesbaar?	B/O*
W. Oppeneer <i>Secretaris</i>	- Hovenier - Leider Jeugdvereniging GGiN	2026	Ja	B O
S. van Burg <i>2e secretaris</i>	- Verkoopmanager Burgmetaal - Voorzitter activiteitencommissie GGiN Terneuzen	2027	Ja	B O
F. Klaassen <i>Penningmeester</i>	- Tandtechnicus	2025	Nee	B
H.P. Janse <i>2e Penningmeester</i>	- Administrateur - Bestuurslid SGP Terneuzen	2026	Ja	B O
P.W. van der Werf	- Zeilmaker	2024	Ja	B
J.F. Dekker	- Werkplaatschef staalbouw - RvT Coöperatie ZWN	2024	Ja	B B
W. Verboom	- Kerkenraadslid GGiN te Terneuzen - Productie leider machinebouw Frans Vervaeet bv	2023	Ja	O B
W. Blom	- Verkoper	2025	Ja	B
M. Guiljam	- Eigenaar bedrijf infrastructuur	2026	Ja	

* Bezoldigd of onbezoldigd

Vanuit het toezichthoudend bestuur is één lid afgevaardigd naar de Algemene Ledenvergadering van de coöperatie. Daarnaast heeft het toezichthoudend bestuur een persoon uit haar midden voorgedragen voor de Raad van Toezicht van de coöperatie.

Algemene Ledenvergadering: Wim Verboom
Raad van Toezicht: Jacko Dekker

Het toezichthoudend bestuur heeft over het verslagjaar een verslag geschreven. Dit vindt u in **Bijlage 1**.

Medezeggenschap

Aan de school is een adviesraad verbonden. In 2023 heeft meer dan 2/3 deel van de ouders opnieuw ingestemd met het hebben van een adviesraad in plaats van een volledige medezeggenschapsraad. In de adviesraad hebben 2 ouders en 2 personeelsleden zitting. Het verslag van de adviesraad vindt u in **Bijlage 2**.

Horizontale dialoog en verbonden partijen

Naast de verbinding met de Coöperatie ZWN wordt er met diverse partijen de dialoog gevoerd over het beleid op school. Hieronder zijn de belangrijkste stakeholders weergegeven.

Organisatie of groep	Beknopte omschrijving van de vorm van de (horizontale) dialoog of samenwerking en de ontwikkelingen hierin
Berséba	Via de directie overleggen van Berséba heeft de school invloed op het beleid van Berséba in de regio. Er zijn geen verdere ontwikkelingen bij Berséba te melden.
Ouders	Er wordt jaarlijks een ouderavond belegd.
Medewerkers	Het beleid van de school wordt regelmatig besproken met het team in de personeelsvergaderingen.
Gemeente	Met de gemeente is overleg over huisvesting in het kader van het IHP en over onderwijs gerelateerde zaken in het LEA. Daarnaast zijn er diverse bestuurlijke overleggen rondom het thema 'Kind in Zeeuws-Vlaanderen'.

CPOZ	Binnen het CPOZ wordt met de Zeeuwse onderwijsbestuurders overleg gevoerd over Zeeuwsbreed beleid. Hierbinnen valt ook de RAP regio.
Werkgroep 'Christelijke levenshouding'	Vanuit diverse kerkgenootschappen is er een werkgroep 'Christelijke levenshouding' opgezet die rondom levenshouding jaarlijks activiteiten organiseert voor de breedte van de gereformeerde gezindte in Zeeuws-Vlaanderen.

Klachtenbehandeling

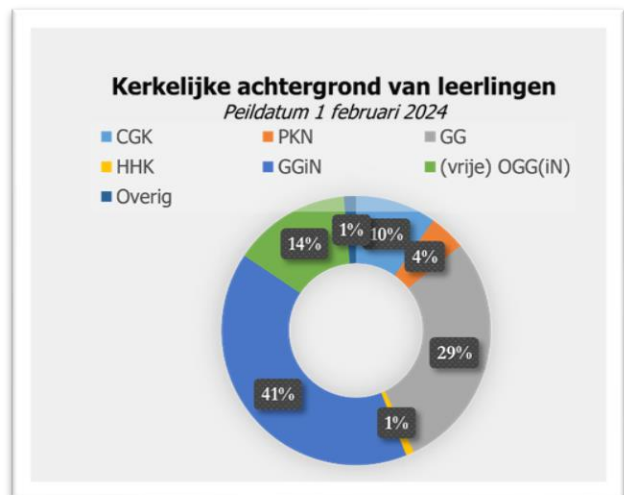
Er zijn geen klachten binnengekomen bij het schoolbestuur. Helaas hebben drie gezinnen de school verlaten. Bij een gezin had dit betrekking op de identiteit van de school. Bij de andere twee gezinnen had dit betrekking op de sociale veiligheid van de kinderen. Met de ouders van deze gezinnen zijn diverse gesprekken gevoerd.

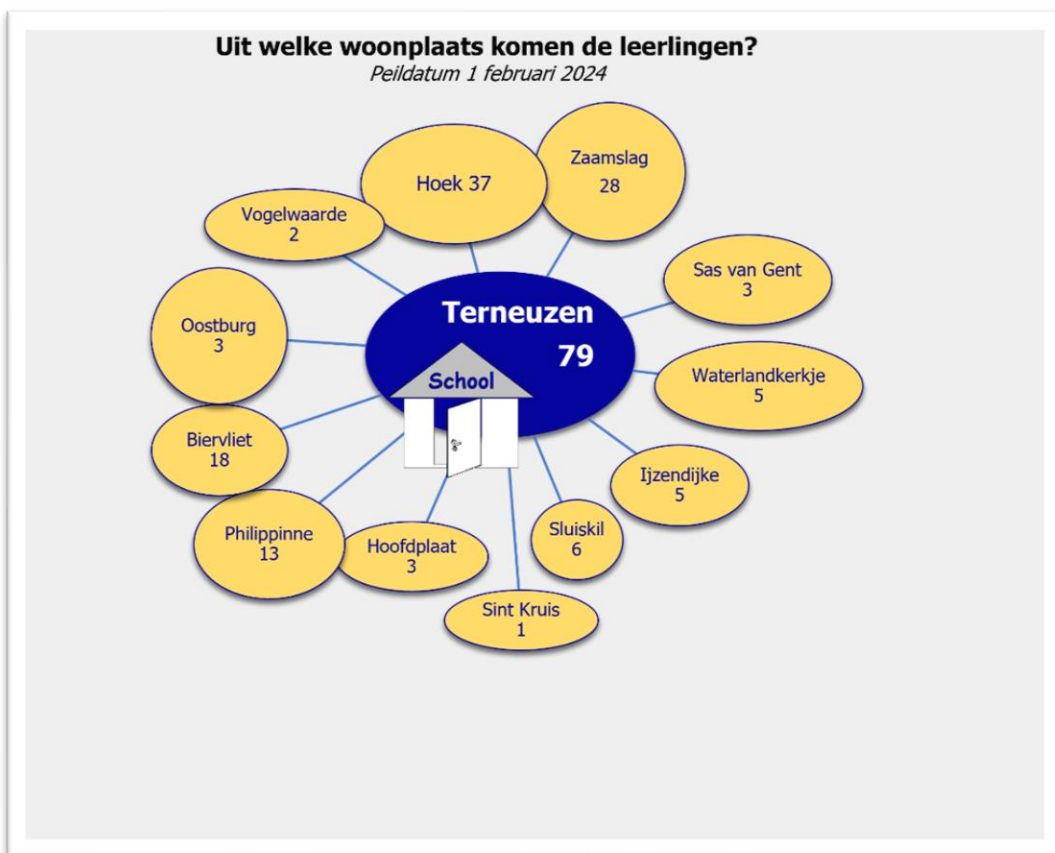
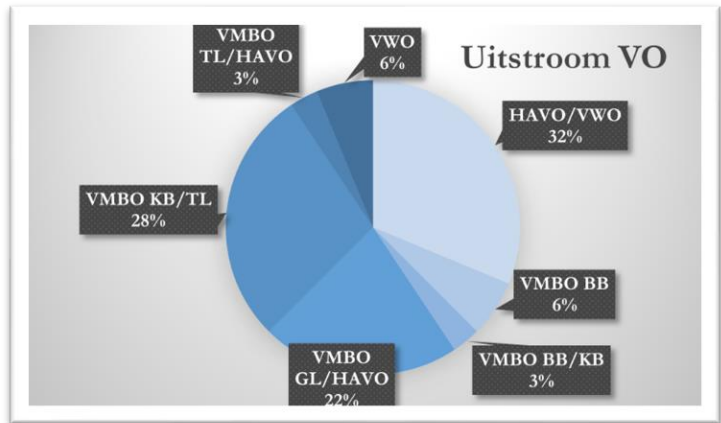
Governance

In 2021 is de school overgegaan van de oude naar de nieuwe Code Goed Bestuur. Deze is de afgelopen twee jaren ingevoerd. Voor wat betreft het rooster van aftreden hebben we acht jaren uitgetrokken voor het voldoen aan de code. Onder de oude code was er geen maximaal aantal termijnen doorgevoerd (beargumenteerde afwijking van de code). Onder de nieuwe code is er geen mogelijkheid meer om daarvan af te wijken. Hetzelfde geldt voor familiale betrekkingen tussen bestuur en toezicht en binnen het toezicht. De gestelde overgangstermijn is nodig om de continuïteit in het toezichthouden te waarborgen.

1.3 Populatie leerlingen

Hierbij is het leerlingaantal weergegeven vanaf 2019 tot en met de prognose 2027. Dit overzicht is afkomstig uit de begroting 2024 en geeft het leerlingenvoerloop goed weer. Het leerlingenaantal daalt de komende jaren en geeft daarna weer een lichte stijging aan. Het leerlingaantal was op de teldatum (1-2-2023): 225.

2. Verantwoording van het beleid

In dit hoofdstuk vindt de verantwoording van het gevoerde beleid plaats over het kalenderjaar 2023. Per beleidsgebied vindt u een toelichting aan de hand van doelen. Deze doelen komen uit de vastgestelde beleidsdocumenten van onze school. U vindt de verantwoording in de volgende paragrafen aan de hand van de volgende gebieden;

- 2.1 Identiteit – Toerusting en vorming
- 2.2 Onderwijs en Kwaliteit
- 2.3 Personeel en professionalisering
- 2.4 Huisvesting
- 2.5 Financieel beleid
- 2.6 Risico's en risicobeheersing

In de begroting 2023 zijn de speerpunten van het (onderwijskundig) beleid weergegeven. Het motto van de begroting 2023 was: Samenwerken aan brede onderwijskwaliteit. Dit motto is gebaseerd op de vier pijlers die in het schoolplan staan. Daarnaast heeft het bestuur in 2023 een onvoldoende gekregen van de Inspectie van het onderwijs. Vanuit dit oordeel en het bijbehorende verslag is er gewerkt aan een visie op brede onderwijskwaliteit. Dit heeft geresulteerd in een nieuw schoolplan, twee belangrijke documenten. Dit heeft ertoe geleid dat de onvoldoende in januari 2024 omgezet is in een voldoende.

Als onderwijsinstelling staan we midden in de maatschappij. Zowel overheid als maatschappelijke organisaties vinden veel van het onderwijs en laden steeds meer verantwoordelijkheden op de scholen. Hoewel we volop in verbinding willen blijven staan met de maatschappij om onze school heen, willen we toch graag onze eigenheid behouden om vanuit ons fundament, de Bijbel, onderwijs te geven dat meerwaarde biedt ten opzichte van alle maatschappelijke ontwikkelingen die op ons af komen. Daarin bekijken we steeds wat onze (identitaire) positie is. Zeker over de drang van de overheid om steeds meer de inhoud van ons onderwijs te bepalen, zijn we erg kritisch. Wij zien de gemeenschap binnen de driehoek gezin – kerk – school als leidend voor ons onderwijs, omdat de ouders een deel van hun opvoedingsverantwoordelijkheid aan ons overdragen. Aan de andere kant werken we vooral bovenschools goed samen in de regio en binnen verbanden als de VBSO, VGS en PO-Raad.

2.1 Identiteit

Doelen en resultaten

Hieronder zijn de belangrijkste doelen voor de schoolorganisatie vanuit het domein Identiteit weergegeven met de realisatie ervan in 2023.

Doel	Toelichting	Doel gehaald? ¹
<i>Ouders</i>		
Van alle leerlingen op school hebben de ouders de identiteitsverklaring ondertekend.		■
De directeur heeft met alle (toekomstige) ouders een gesprek m.b.t. de toelating op de school waarbij het aspect identiteit nadrukkelijk aan de orde komt.	Een deel van de ouders is nog niet bezocht. Dit wordt in 2024 afgerond.	■
De scores voor de vragen die betrekking hebben op identiteit in de oudertevredenheidspeiling zijn minimaal voldoende. Uit de opmerkingen bij deze peiling mogen niet meer dan 5 % van de ouders aangeven dat ze ontevreden zijn om reden dat zij van mening zijn dat de		■

¹ Groen: Doel gehaald; Oranje: Proces loopt nog; Rood: Doel is of wordt niet gehaald.

Doel	Toelichting	Doel gehaald? ¹
school haar identiteit aan het verliezen of veranderen is.		
<i>Lesinhoud</i>		
Iedere lesdag wordt minimaal een half uur besteed aan godsdienstige vorming en tijdens de overige lessen besteedt de leerkracht regelmatig aandacht aan Bijbelse zaken als schepping, verwondering, respect, eerlijkheid, etc.		
<i>Personeel</i>		
Alle leerkrachten hebben de identiteitsverklaring ondertekend.		
Er wordt jaarlijks bij elk lesgevend personeelslid een Bijbelles bijgewoond door directie en/of toezichthouders waarover zij tevreden zijn.	Een deel van de leerkrachten is bezocht door zowel de toezichthouders en de directeur. De bijgewoonde Bijbellessen stemden tot tevredenheid. Het toezichthoudend bestuur geeft de schoolbezoeken vorm aan de hand van het thema 'identiteit'. Voor dit thema is een handreiking geschreven die gevolgd wordt tijdens deze bezoeken.	
Als blijkt dat een personeelslid anders is gaan denken over de identiteit, wordt dit actief gerapporteerd in de Burap. Indien een verandering van kerkgenootschap van een personeelslid bekend is geworden bij de directie, wordt dit ook actief gerapporteerd in de Burap.		
Minimaal 3 keer per jaar wordt op een personeelsvergadering een inhoudelijk identiteits-onderwerp met het personeel behandeld welke gerapporteerd worden in de Burap.	Het is belangrijk om rondom het punt van identiteit evenwichtig te zijn. Daarom is er voor gekozen om vanuit het boekje 'onderwijs voor het onderwijs' de openingen van bijeenkomsten vorm te geven. In dit boekje is in diverse meditatie's aan de hand van de thema's 'opdracht, doel, werkwijze en toekomst van het onderwijs' door diverse predikanten uit de Gereformeerde Gezindte een bijdrage geleverd.	

Toekomstige ontwikkelingen

In de afgelopen jaren heeft de werkgroep 'Christelijke levenshouding' activiteiten georganiseerd. Deze activiteiten voorzien in een behoefte in de breedte van de achterban. Het zou mooi zijn als middels deze werkgroep op breed-maatschappelijke onderwerpen de kerken, ouders en de school op elkaar betrokken blijven en waar nodig nog meer worden en toerusting mogen ontvangen. De reden dat deze avonden georganiseerd worden, heeft te maken met betrokkenheid op onze achterban en de zorgen die we op verschillende gebieden signaleren.

In de landelijke politiek zijn er ontwikkelingen rondom de levensbeschouwelijke ruimte die scholen mogen hebben rondom maatschappelijke onderwerpen die breed geaccepteerd zijn. In het algemeen kan gesteld worden dat de ruimte voor het reformatorisch onderwijs er niet groter op wordt. We hebben hierin biddend op te zien tot Hem die het al regeert. Hij gedenke onze school en het geheel van het reformatorisch onderwijs.

2.2 Onderwijs en Kwaliteit

De kwaliteitszorg op school wordt vormgegeven via een werkend kwaliteitssysteem. Vanuit de richtinggevende uitspraken van de toezichthouders zijn er door het bestuur specifieke bepalingen opgesteld. Vandaaruit zijn voor de niet onderwijsgebieden prestatie indicatoren benoemd. Op onderwijsgebied wordt gewerkt met het programma Mijnschoolplan.nl en de daaraan verbonden WMK-lijsten. Dit is terug te vinden in de bestuurlijke beleidsdocumenten (strategisch niveau) en de beleidsplannen (Schoolplan, Beleidsplan Personeel en Organisatie, Financieel Beleidsplan en Huisvestingsbeleidsplan). Op alle gebieden wordt gerapporteerd door middel van twee bestuursrapportages per jaar. De eerste bestuursrapportage legt de nadruk op onderwijs, de

tweede meer op de bedrijfskundige kant van de school. De bestuursrapportages worden zowel in de vergaderingen van het uitvoerend als van het toezichthoudend bestuur besproken. Dit wordt door het bestuur gebruikt als sturingsinstrument.

Doelen en resultaten

Hieronder zijn de belangrijkste doelen voor de schoolorganisatie vanuit het domein Onderwijs en Kwaliteit weergegeven met de realisatie ervan in 2023. In augustus 2023 is het nieuwe schoolplan van kracht geworden.

Doel	Toelichting	Doel gehaald? ²
<i>Speerpunten van beleid</i>	Het schoolplan bestaat uit vier pijlers. Dit zijn de pijlers 'toerusting en vorming, pedagogiek, didactiek en kwaliteitszorg'. In dit bestuursverslag wordt vanuit deze vier pijlers verantwoording afgelegd over het uitgevoerde beleid.	
Toerusting en vorming	<p>Namens de school participeert de directeur in de werkgroep 'Christelijke levenshouding'. In samenwerking met de werkgroep christelijke levenshouding is er in de maand oktober een avond georganiseerd over het onderwerp 'transgenderisme'. Daarnaast is er dit jaar de mogelijkheid gegeven om deel te nemen aan diverse gespreksgroepen. In deze gespreksgroepen stond het onderwerp 'seksuele opvoeding' centraal.</p> <p>Vanuit het oordeel van de Inspectie voor het onderwijs, is er een herstelopdracht opgelegd voor het onderwijs in burgerschap. De Inspectie gaf ons de opdracht om, conform de wetgeving, een doelgericht en samenhangend aanbod te ontwikkelen op burgerschap.</p> <p>De opbrengst van dit jaar is dat we als team een 0-meting hebben ingevuld waarin het aanbod staat rondom burgerschap aan de hand van de leerlijnen van de SLRO. Op basis van dit aanbod is naar voren gekomen dat er een aantal onderdelen onvoldoende belicht worden in deze leerlijnen. In het cursusjaar 2023-2024 is dit verder uitgewerkt. Daarnaast is er op basis van de landelijke ontwikkelingen besloten om een instrument te gaan gebruiken die de opbrengsten van burgerschap analyseert en evalueert.</p> <p>In de komende schoolplanperiode is het noodzakelijk om het samenhangend en doelgericht aanbod rondom burgerschap regelmatig te evalueren en het aanbod passend te maken en te houden bij de schoolpopulatie.</p> <p>We maken sinds twee jaren gebruik van een ander Bijbelrooster. We ervaren dat de mate van tevredenheid verschilt. We hebben de keuze gemaakt om dit Bijbelrooster te blijven gebruiken. Er is afgesproken dat de verhaallijnen die in dat jaar verteld worden aan bod komen.</p> <p>Het doel voor het cursusjaar 2022-2023 was om een vervolgstap te maken in het proces rondom relaties en seksualiteit. Dit is inmiddels gebeurd en we maken gebruik van de volledige methode. Deze methode is verweven in de leerlijnen van het plan voor</p>	

² Groen: Doel gehaald; Oranje: Proces loopt nog; Rood: Doel is of wordt niet gehaald.

Doel	Toelichting	Doel gehaald? ²
	burgerschap. Bij het gebruik van de methode worden de ouders betrokken.	
Pedagogiek	<p>In het begin van 2023 hebben we het voeren van individuele gesprekken met de kinderen geëvalueerd. Op basis van de evaluatie zetten we het inzetten van kindgesprekken om in beleid.</p> <p>In met name de onderbouw is aandacht gegeven aan een effectieve taakaanpak. Dit gebeurt tijdens de werkles bij de kleuters. In de midden bouwgroepen gebeurt dit tijdens het zelfstandig werken. De opbrengst van dit doel is dat er in met name de kleuterbouw kinderen gericht aan de slag gaan met hun werkje. In groep 3 en 4 werken de kinderen gericht aan hun taak en weten ze wat ze moeten doen en hoe ze iets moeten maken/uitrekenen.</p> <p>Daarnaast hebben we in het schoolplan omschreven dat we aan de slag gaan met samenwerkend leren en executieve functies. Hier wordt in 2024 een vervolg aan gegeven.</p>	
Didactiek	<p>In 2023 is er nagedacht over de kwaliteit van de muzieklessen. Er is besloten om een kwaliteitsslag te maken door de inzet van Toonbeeld die expertise heeft op het gebied van het geven van muzieklessen. De bedoeling is dat door het concept 'voordoen-nadoen' het personeel geprofessionaliseerd wordt op het geven van muzieklessen. De opbrengst is dat er diverse leerzame lessen zijn gegeven op school waarbij op diverse muzikale domeinen input gegeven is.</p> <p>In het schooljaar 2022-2023 heeft een commissie zich bezig gehouden met het rapport. De opbrengst van dit schooljaar is, na diverse momenten van overleg in klein en groot verband, dat het rapport inhoudelijk en qua uiterlijk wordt geactualiseerd. Het nieuwe rapport wordt met ingang van 2023-2024 gebruikt. Het rapport bij de kleuters komt op dit moment nog niet. In de komende jaren zal dit onderwerp uitgewerkt moeten worden.</p> <p>De methode Blits is een methode die gericht is op het ontwikkelen van studievaardigheden. In het schooljaar 2022-2023 is er met enige regelmaat gesproken over de opvolging van Blits 1.0 naar Blits 2.0. Voor het ontwikkelen van studievaardigheden is er in het afgelopen schooljaar een nieuwe methode op de markt gekomen. De voor- en nadelen van beide methodes hebben we geanalyseerd. Op basis van deze analyse hebben we ervoor gekozen om de methode Brain2Train aan te schaffen.</p> <p>Naast de bovengenoemde onderdelen, is de visie op onderwijs herijkt. Dit heeft een plek gekregen in het schoolplan 2023-2027. In de komende jaren gaat het personeel zich professionaliseren op het didactisch handelen door, naar aanleiding van een 0-meting, gerichte adviezen te krijgen op de gebieden waar dit nodig is. Hierbij zal ook gebruik gemaakt gaan worden van digiborden.</p>	

Doel	Toelichting	Doel gehaald? ²
Kwaliteitszorg	<p>Het doel van kwaliteitszorg is om gestructureerd systeem in te richten die ervoor zorgt dat alle activiteiten en maatregelen waarmee de school de onderwijskwaliteit bewaakt en verbetert, ingezet en geëvalueerd wordt. Om hierin te ontwikkelen, heeft de intern begeleider na de afname van de Cito LVS in het midden van dit schooljaar gesprek gehad met de leerkracht. In dit gesprek zijn de tussenopbrengsten op de betreffende vakgebieden geanalyseerd. Op basis van de analyse die is gemaakt, is er gekeken welke vervolgstappen er gedaan moeten worden voor het komende half jaar. De betreffende personeelsleden hebben deze vervolgstappen omgezet in acties en uitgevoerd.</p> <p>Daarnaast is er, vanwege de herstelopdracht van de Inspectie van het onderwijs, een plan geschreven om grip en zicht te hebben op de onderwijskwaliteit(szorg). De opzet en de inhoud van dit plan zijn als voldoende gewaardeerd door de onderwijsinspectie. Het implementeren van dit plan vraagt in de komende jaren de aandacht.</p>	
<i>Algemene doelen.</i>		
<p>Voor de methode-onafhankelijke tussentijdse toetsen voor rekenen, spelling, technisch lezen, begrijpend lezen en Engels worden de schooleigen streefdoelen gehaald.</p>	<p>De resultaten voor het vakgebied rekenen liggen in het midden van het schooljaar ruim boven het landelijk gemiddelde. Bij groep 5 en 7 valt op dat het resultaat tegenvalt. Bij groep 7 duiden we aan de hand van de sociale-emotionele ontwikkeling van deze groep en de inzet die gedaan is door Grol Weerbaarheid.</p> <p>In het schooljaar 2021-2022 is er gezamenlijk beleid vastgesteld op het gebied van begrijpend lezen. Dit beleid is in het schooljaar 2022-2023 opnieuw onder de aandacht gebracht. Het valt op dat er, in tegenstelling tot het schooljaar 2021-2022 in groep 4 en 5 hogere resultaten worden behaald. Het groepsgemiddelde ligt in het vorige schooljaar boven de norm van het landelijk gemiddelde.</p> <p>De resultaten van de school op DMT liggen op het verwachte niveau. Zowel dit jaar als in de achterliggende jaren zijn er goede resultaten met DMT op groepsniveau behaald.</p> <p>Spelling is in de groep 3-8 gemiddeld op 1-niveau met een uitzondering in het midden van groep 6 en 7. Dit zijn scores die stemmen tot dankbaarheid.</p> <p>De school behaalt goede resultaten. Deze resultaten zijn ruim boven het landelijk gemiddelde. Dat stemt tot dankbaarheid. Echter, er zijn wisselingen in het personeel. Het is van belang zicht te hebben en te houden op de resultaten. In het onderdeel 'kwaliteitszorg' waar we vanuit de inspectie een onvoldoende voor hebben gekregen, is het van belang om aan de hand van doelgerichte criteria en een helder proces qua gesprekkencyclus en de verwerking hiervan in documenten, goed vorm te geven.</p>	
De totaalscore voor de CITO-eindtoets ligt op of boven de door de Inspectie		

Doel	Toelichting	Doel gehaald? ²
vastgestelde ondergrens van de scholengroep (op basis van leerlinggewicht) waartoe de school behoort.		
Het percentage leerlingen dat aan het begin van het derde jaar in het VO op of boven het door de basisschool verwachte niveau presteert ligt op minimaal 80%.		
Alle scores in de vragenlijst basisondersteuning en basiskwaliteit, de personeelstevredenheidsspeiling en de oudertevredenheidsspeiling, voor wat betreft het onderdeel onderwijs, zijn minimaal voldoende.		
Leerkrachten gaan in hun dagelijkse praktijk uit van de pedagogische en didactische uitgangspunten en principes van de school. Dit wordt gemonitord door middel van minimaal 2 lesbezoeken door het management van de school (directie, bouwcoördinator of IB-er)		
Leerkrachten hebben de pedagogische vaardigheden, om een goede sfeer en veiligheid voor de kinderen in de klas te krijgen en te houden. Dit wordt geobserveerd met de invulijst van Zien! en beoordeeld door de leerkracht.		
Tijdens de groepsbesprekingen door de IB-er blijkt dat leerkrachten hun toets resultaten kwalitatief goed analyseren en in staat zijn om (samen met de IB-er) tot een goede aanpak te komen.		

De resultaten van het onderwijs waren in het algemeen voldoende tot goed te noemen. We zijn tevreden met het resultaat van de eindtoets. Dat stemt tot dankbaarheid. De uitwerkingen per vakgebied kunt u hierboven vinden.

De verantwoording in 1F en 2F/1S leest u hieronder per vakgebied.

Lezen

Op het gebied van lezen behaalt 100% van de kinderen minstens 1F niveau. 90,6% van de kinderen behaalde 2F/1S niveau. Hiermee scoort de school 15,3% hoger dan het landelijk gemiddelde op 2F/1S niveau.

Rekenen

Op het gebied van rekenen behaalt 96,9% van de kinderen minstens 1F niveau. 59,4% van de kinderen behaalde 2F/1S niveau. Hiermee scoort de school 12,3% hoger dan het landelijk gemiddelde op 2F/1S niveau.

Taalverzorging

Op het gebied van taalverzorging behaalt 100% van de kinderen minstens 1F niveau. 90,6% van de kinderen behaalde 2F/1S niveau. Hiermee scoort de school 32,2% hoger dan het landelijk gemiddelde op 2F/1S niveau.

Totale gemiddelde score afgelopen 3 jaar

De totale gemiddelde score op 1F niveau van de afgelopen 3 jaren is 98,8%, waarbij de signaleringswaarde 85% is. Op 2F/1S niveau is dit 79,5% waarbij de signaleringswaarde 45,5% is. Samengevat presteert de school ruim boven het landelijk gemiddelde.

Toekomstige ontwikkelingen

Elke basisschool heeft een onderwijskundige- en een opvoedkundige opdracht. Onze school is van oudsher gedreven in de onderwijskundige opdracht van de school. In oktober 2022 heeft de Inspectie van het onderwijs geconcludeerd dat de school een bredere visie op onderwijskwaliteit moet formuleren. Qua visie en

planvorming voldoen we aan deze opdracht, gezien het feit dat in januari 2024 een voldoende is gegeven. Het blijft de taak en de opdracht van de school om in de komende jaren meer evenwicht aan te brengen in het didactische perspectief van de school alsook de pedagogische opdracht. Deze ontwikkeling krijgt concreet gestalte in het schoolplan 2023-2027.

Binnen het verband van de coöperatie zijn we bezig met het herijken van de verantwoording. Daarin staat de bedoeling centraal en minder het systeem. Dit zal in 2024 geïmplementeerd worden.

Als relatief kleine school hebben we geen eigen ontwikkelingen als het gaat om onderzoek. De Coöperatie ZWN is via deelname in bovenschoolse verbanden wel betrokken bij diverse onderzoeken, zoals het lectoraat Herbergzaam Onderwijs van Driestar Educatief of onderzoek op de HZ via het CPOZ.

Internationalisering

De school geeft vanaf het eerste leerjaar Engels. We hebben ervoor gekozen om in groep 3 geen Engels te geven, omdat we het taal- en leesonderwijs in groep 3 niet willen vermengen met het Engels. In de andere groepen besteden we elke week onderwijstijd aan dit vak aan de hand van de methode 'Stepping Up'. We geven hier ook huiswerk bij om te leren. We overhoren dit op school.

In het schoolplan is beschreven dat we in het schooljaar 2025-2026 na gaan denken over een nieuwe methode voor dit vakgebied.

Nationaal Programma Onderwijs

De school heeft voor het schooljaar 2022/2023 nog € 85.000 ontvangen als NPO gelden. Deze middelen zijn besteed conform het plan van aanpak voor de NPO middelen. Het plan van aanpak is besproken in de PV en in de AR en er is positief over geadviseerd. Ook voor het schooljaar 2023/2024 wordt nog geld hiervoor besteed. Dit wordt gefinancierd vanuit de bestemmingsreserve NPO. De interventies waarvoor gekozen is, zijn als volgt:

- We gaan voor en met de kinderen aan de slag met de techniektorens. Dit wordt gedaan door de onderwijsassistent die benoemd is vanuit de NPO-gelden. De opbrengst hiervan is dat de kinderen op een creatieve en uitdagende manier bezig zijn met techniekonderwijs.
- Er is extra onderwijsassistentie ingezet om een grote groep te kunnen verkleinen door deze op te delen.

Er zijn geen gelden vanuit NPO besteed aan Personeel niet in loondienst.

Inspectie

In 2022 is er een onvoldoende gegeven door de Inspectie van het onderwijs. Naar aanleiding van deze onvoldoende is er een herijkte visie op onderwijs geformuleerd en weergegeven in het schoolplan 2023-2027. Naast het beschrijven van de herijkte brede onderwijskundige visie, zijn er twee documenten geschreven naar aanleiding van de herstelopdracht. Dit betreft het document voor burgerschap en kwaliteitszorg. Aan de hand van het schoolbezoek, het bestuderen van de documenten en het gesprek met de diverse geledingen van de school heeft de Inspectie van het onderwijs de herstelopdracht goedgekeurd.

Voor meer informatie, raadpleeg deze link: [Detailpagina van de Toezichtresultaten Onderwijsinspectie website met detail informatie over het element en eventueel bovenliggend bestuur.](#)

Visitatie

Binnen de coöperatie zijn afspraken gemaakt met VGS en VBSO om een specifiek maatwerktraject te volgen als het gaat om bestuurlijke visitatie. Dat hangt samen met de specifieke bestuursvorm. Dit traject zal de komende jaren beslag krijgen.

Passend onderwijs

We zijn tevreden over de aansluiting bij Berséba, het samenwerkingsverband Passend Onderwijs. In 2023 heeft de school in samenwerking met stakeholders (ouders, Berséba, orthopedagoog, etc.) een Schoolondersteuningsplan gemaakt, waarin de volgende doelen zijn benoemd:

- We willen meer zicht krijgen op sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen waarbij we een bijbehorend observatiesysteem gebruiken.
- We willen onze pedagogische en didactische vaardigheden van leerkrachten doorontwikkelen, opdat deze ten goede komt aan de kwaliteit van het onderwijs en we oog hebben voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen.
- De schoolorganisatie kan nog meer toegroeien naar een manier van samenwerken, waarbij het geven van feedback en het leren van en met elkaar een belangrijk onderdeel is. Tevens voeren we een blijvend gesprek over de mogelijkheden van onze school, waarbij we binnen heldere kaders zoeken naar het beste voor elk kind.

Deze doelen worden verantwoord en voorzien van een bestuurlijk oordeel in de burap.

Er is een kind verwezen naar het speciaal (basis)onderwijs. Elke vier jaar wordt door Berséba een audit uitgevoerd om te borgen dat het beschreven niveau van ondersteuning ook geleverd wordt.

De gelden die besteed worden aan de leerlingenzorg (gelden van Berséba en deel van de Lumpsum) worden jaarlijks aan Berséba verantwoord. We geven meer uit aan leerlingenzorg dan we binnenkrijgen. Met de lumpsum gelden wordt vooral de ondersteuningsstructuur bekostigd (IB-functie en algemene onderwijsassistentie). Met de Berséba gelden wordt de extra ondersteuning bekostigd door inzet van o.a. de externe orthopedagoog en gerichte onderwijsassistentie. Daarmee hebben we bereikt dat kinderen zowel in als buiten de klas extra ondersteund kunnen worden in het leerproces. De opbrengsten (behalen referentieniveaus 1F en 1S/2F) laten zien dat deze ondersteuning effect gehad heeft.

Onderwijsachterstanden

Onze school heeft geen specifiek onderwijsachterstanden beleid, wat gezien de populatie op school ook niet nodig is. Er is wel extra aandacht (bijvoorbeeld met RT) in de kleutergroepen voor kinderen met een achterblijvende taal-spraak ontwikkeling.

Op onze school is ook een peuterspeelzaal gevestigd. Er is regelmatig contact tussen de onderbouw van de school en de peuterspeelzaal in het kader van de doorgaande lijn, met name bij taalachterstand.

Sociale veiligheid

Onze school heeft een sociaal veiligheidsbeleid. De definitie die onze school hanteert voor sociale veiligheid is als volgt: *veilig gedrag binnen het pedagogisch klimaat van de school, gekenmerkt door de Bijbelse opdracht van liefde en respect voor de naaste*. Onze school werkt aan dit veilige gedrag door samenhangende maatregelen zowel gericht op preventie als op het afhandelen van incidenten, ingebed in het pedagogisch beleid van de school. Het sociaal beleidsplan is verder uitgewerkt in twaalf pijlers van pedagogisch klimaat. Dit in samenwerking met de ouders, die de eerstverantwoordelijken zijn in de opvoeding. In die zin bevordert de school de gemeenschapszin binnen de driehoek gezin, kerk en school.

In elke groep vinden wel eens incidenten plaats als het gaat om treiteren, o.i.d. Daarbij handelen we in lijn met het sociaal veiligheidsplan. In 2023 hebben er geen ernstige incidenten plaatsgevonden als het gaat om sociale veiligheid. Zoals eerder vermeld is voor twee gezinnen het aspect 'sociale veiligheid' de doorslaggevende reden geweest om hun kinderen naar een andere school te sturen.

2.3 Personeel en professionalisering

Doelen en resultaten

Hieronder zijn de belangrijkste doelen voor de schoolorganisatie vanuit het domein Personeel en Professionalisering weergegeven met de realisatie ervan in 2023.

Doel	Toelichting	Doel gehaald? ³
<i>Lesgevend personeel</i>		

³ Groen: Doel gehaald; Oranje: Proces loopt nog; Rood: Doel is of wordt niet gehaald.

Doel	Toelichting	Doel gehaald? ³
Het verloop van het personeel (excl. vrouwen die minder gaan werken omdat ze kinderen krijgen) mag niet meer zijn dan 20 % per jaar. Deze 20% betreft minimaal 2 personeelsleden.		
Het percentage bevoegde leerkrachten/ onderwijsassistenten moet 100 % zijn, er mogen onbevoegde personen op school lesgeven, mits deze personen voor hun bevoegdheid aan het leren zijn. De onbevoegde periode mag 1 jaar langer duren dan de standaardduur van de opleiding. De onbevoegde personen staan in deze periode onder leiding van een mentor.		
Om het jaar worden respectievelijk functionerings- en beoordelingsgesprekken gehouden. Het eerste gesprek met een personeelslid is een functioneringsgesprek.	Dit is niet bij alle personeelsleden gelukt.	
<i>Schoolleiding</i>		
De schooldirecteur is ingeschreven in het schoolleidersregister.		
Alle scores in de vragenlijst personeelstevredenheid op het gebied van personeelsbeleid zijn minimaal voldoende.		
Eens per vier jaar wordt een ouderenquête gehouden, die wordt teruggekoppeld aan de ouders, de score daarvan moet minimaal voldoende zijn.		
<i>Professionalisering</i>		
Personeel dat nieuw is, heeft het eerste jaar een begeleidingsplan en daar wordt naar gehandeld (excl. stafpersoneel).		
<i>Arbeidsomstandigheden</i>		
Het ziekteverzuim op school is niet meer dan 5 %.		
Arbeidsongeschiktheid wordt vermeden, de school is als christelijk werkgever verplicht om goede begeleiding te schenken aan haar personeel tijdens langdurige ziekte.		
Seksuele intimidatie, agressie en geweld (pesten) mogen niet voorkomen op school.		
In alle groepen wordt de leerlingen bijgebracht hoe om te gaan met agressie, geweld en racistisch gedrag.		
<i>Inbreng personeel</i>		
Er worden minimaal 6 personeelsvergaderingen gehouden waarin gesproken wordt over (onderwijskundig) beleid, dit blijkt uit de notulen van deze vergaderingen.		
De uitkomst van de afgenomen vragenlijsten wordt met het personeel doorgenomen en er wordt gezamenlijk bepaald welke prioriteit de streefdoelen krijgen.		

Eén collega heeft te kampen gehad met een ernstige ziekte. We mogen dankbaar vaststellen dat deze collega na de zomervakantie zich beter mocht melden.

Toekomstige ontwikkelingen

Het lerarentekort raakt het hele onderwijsveld. Dat geldt ook voor Zeeuws-Vlaanderen. Met de inzet van duale studenten en het verloop van personeel, is het nodig om in de komende jaren te investeren in de vorming en toerusting van het personeel. Daarnaast kan het lastig zijn om vacatures die kunnen ontstaan te vervullen.

Uitkeringen na ontslag

In 2023 heeft geen ontslaguitkering plaatsgevonden. Indien uitkering bij ontslag plaats zal vinden, wordt de rechtmatigheid van de uitkering getoetst aan de regels van het UWV en aan de onderwijs-gerelateerde wet- en regelgeving. Het bestuur wil zoveel mogelijk mensen die afvloeien van werk naar werk begeleiden. Dit komt mede doordat het bestuur eigenrisicodragend is voor het Vervangingsfonds en het Participatiefonds.

Strategisch personeelsbeleid

Het personeelsbeleid wordt door onze school afgestemd op onze onderwijskundige visie. Daarbij wordt de groep geleid door een leerkracht en zijn er onderwijsassistenten binnen en buiten de groep aanwezig om de juiste afstemming te verzorgen. Op dit moment ervaart de school extra druk door een tekort aan met name leerkrachten. Voorlopig manifesteert dat zich vooral in de tijdelijke vervanging. Het bestuur probeert de school aantrekkelijk te houden voor personeel door goede bestuurlijke en directionele ondersteuning. Het nascholingsaanbod is vooral gericht op teamscholing, die vormgegeven wordt naar de behoefte die is beschreven in het Schoolplan en jaarplan.

Voor stagiaires, duale studenten en beginnende leerkrachten is extra ondersteuning in de school aanwezig. Daarnaast is het bestuur aangesloten bij de *Stichting meer personeel in het onderwijs* (www.endanbenjeleraar.nl) en Progressus, de Onderwijsregio voor reformatorische scholen. Verder blijft het bestuur en de interne toezichthouder via de Buraps op de hoogte van het verloop van het personeelsbeleid.

Communicatie

Er zijn vele belanghebbenden bij het werk op school. De belangrijkste daarvan zijn de ouders. Zij worden op de hoogte gehouden van het reilen en zeilen op school via verschillende communicatiemiddelen. Elk communicatiemiddel heeft een eigen niveau. Elk jaar is er op school een ledenvergadering. Hierin wordt vooral gecommuniceerd op beleidsniveau door bestuur en directie. Ook worden hier dit bestuursverslag en deze jaarrekening gepresenteerd. In de schoolgids wordt vooral ingegaan op de soort school die we zijn, op de kwaliteit van het onderwijs en op de organisatie van de school. In de schoolkrant en de nieuwsbrieven worden de ouders op de hoogte gebracht van de (dagelijkse) vorderingen van de groepen. Dit gebeurt ook tijdens de contactavonden.

Tenslotte worden er door de school nog thematische ouderavonden georganiseerd. Deze zijn vooral bedoeld om met de ouders na te denken over een Bijbels of opvoedkundig onderwerp en de doorwerking van de (Bijbelse) opvoeding in de praktijk van alledag, thuis en op school.

2.4 Huisvesting

Doelen en resultaten

Hieronder zijn de belangrijkste doelen voor de schoolorganisatie vanuit het domein Huisvesting weergegeven met de realisatie ervan in 2023.

Doel	Toelichting	Doel gehaald? ⁴
<i>Huisvesting</i>		
Het exterieur van de school verkeert in goede staat. Het gebouw lekt niet, geen bladderende verf, is geschikt voor het gebruik als school en voldoet aan normen		

⁴ Groen: Doel gehaald; Oranje: Proces loopt nog; Rood: Doel is of wordt niet gehaald.

Doel	Toelichting	Doel gehaald? ⁴
voor ARBO, brandveiligheid, milieu en bouwkunde.		
Het interieur van de school verkeert in goede staat. De stoffering is niet kapot, het meubilair is niet kapot, de schoolborden en verdere inventaris laten normaal gebruik toe.		
De installaties werken goed en worden jaarlijks geïnspecteerd, tenzij de fabrikant anders aanbeveelt.	<p>De werking van de elektrische installaties is over het algemeen goed. Dit geldt voor de verwarming en de elektra.</p> <p>Op dit moment functioneert de luchtbehandeling onvoldoende. Om de luchtbehandeling te compenseren, wordt de airco volledig ingezet. In 2022 is het proces vervolgd rondom de luchtbehandeling. De problematiek en de benodigde investeringen zijn op dit moment inzichtelijk. Het is nu nodig om met belanghebbenden zoals bijvoorbeeld de gemeente en andere mogelijke subsidieverstrekkers tot een overeenkomst te komen.</p>	
Het schoolterrein heeft een deugdelijke afrastering, de bestrating vertoont geen gebreken en de beplanting rondom het schoolplein is ongevaarlijk.		
De speelvoorzieningen zijn veilig en worden minimaal elke 3 jaar extern geïnspecteerd en elk kwartaal intern. Deze controles worden gedocumenteerd. Onder en rond de speelvoorzieningen ligt val dempend materiaal.		
<i>Onderhoud</i>		
Het Meerjarenonderhoudsplan is gebaseerd op minimaal 40 jaar en wordt jaarlijks geactualiseerd. Het Meerjarenonderhoudsplan bevat tevens de vervanging van de inventaris.		
Eenmaal per jaar worden de gebouwen en het materieel door de huisvestingscommissie geïnspecteerd en de bevindingen wordt verwerkt in de MOP. Dit dient uiterlijk in september te zijn gebeurd om de te maken kosten nog in de begrotingen voor het komende jaar mee te nemen.		
Het onderhoud door externe partijen wordt alleen uitgevoerd door erkende installateurs en gecertificeerde aannemers. De geldende NEN normen en het bouwbesluit (of minimaal gelijkwaardig) worden gevolgd.		

Toekomstige ontwikkelingen

Het MJOP wordt in 2024 herzien. We gaan over naar het programma O-Prognose en daarmee bekijken we het MJOP meer in relatie tot de levensduur van het gebouw en gaan we een scherpere scheiding maken tussen het opnemen in de voorziening en in het investeringsplan. De verwachting is dat daarmee de voorziening onderhoud wat lager zal worden.

Op onze school is het de bedoeling om een verduurzamingslag te maken. Het is de bedoeling om de luchtbehandelingskasten en airco te vervangen, aanpassingen te verrichten in het verwarmingssysteem en

meer elektrisch te verwarmen/koelen, waardoor de school veel minder gas gaat gebruiken. Daarnaast is het de bedoeling dat er extra zonnepanelen worden geïnstalleerd om meer elektragebruik mogelijk te maken met groene energie. Dit vergt al diverse jaren de aandacht. In 2024 vervolgen we dit proces.

Duurzaamheid & maatschappelijk verantwoord ondernemen

De school heeft in het verleden al geïnvesteerd in duurzaamheid, zo is de verlichting al verduurzaamd en zijn er zonnepanelen geïnstalleerd. Verdere verduurzaming vindt waarschijnlijk plaats rond een toekomstige renovatie. De zonnepanelen zijn een vorm van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Tevens dienen ze een onderwijskundig doel voor de bovenbouw.

2.5 Financieel beleid

Het financieel beleid is geen doel op zichzelf, maar is ondersteunend aan het overige beleid. Het financieel beleid is vormgegeven binnen de in het financieel beleidsplan vastgestelde kaders. Deze begroting is leidend voor de schoolorganisatie. Het uitvoerend bestuur bespreekt maandelijks met de directie de financiële voortgang, het bestuur rapporteert tweejaarlijks de voortgang aan de toezichthouders. Een onderdeel van de buraps is de financiële ontwikkeling, zodat de planning- en control cyclus van het onderwijs en van de financiën geïntegreerd zijn.

Doelen en resultaten

Hieronder zijn de belangrijkste doelen voor de schoolorganisatie vanuit het domein Financiën weergegeven met de realisatie ervan in 2023. Dit is uitgezonderd de kaders voor vermogenspositie, die worden weergegeven in de *Verantwoording van de financiën*.

Doel	Toelichting	Doel gehaald? ⁵
<i>Onderwijsproces</i>		
De overhead is kleiner of gelijk aan 23 %	De overhead van de school was in 2023 17,8 %, de overhead is daarmee aan de lage kant.	
De personele kosten liggen boven de 78 %	De personele kosten bedroegen in 2023 84,6%	
<i>Administratie</i>		
De (meerjaren)begroting inclusief het Meerjarenonderhoudsplan, het (meerjaren)investeringsplan, de leerling prognose voor de komende 5 jaar en de liquiditeitsbegroting wordt voor 31 december van het jaar voorafgaand aan het boekjaar vastgesteld.	Deze stukken zijn vastgesteld en goedgekeurd in de vergadering van de toezichthouders van 20 december 2023.	
De jaarrekening wordt uiterlijk op 29 juni van het jaar volgend op het boekjaar vastgesteld. Deze jaarrekening moet een goedkeurende verklaring over de getrouwheid en rechtmatigheid van de accountant bevatten.	Deze stukken zijn vastgesteld en goedgekeurd in de vergadering van de toezichthouders van 21 juni 2023.	

Uit de combinatie van overhead, personele kosten en gerealiseerd onderwijskundig resultaat, kan geconcludeerd worden dat de inzet van de middelen doelmatig is geweest.

Toekomstige ontwikkelingen

Er zijn voor de nabije toekomst geen verdere ontwikkelingen die tot ander financieel beleid zullen leiden. Het financieel beleidsplan zal in 2024 herzien worden, maar dat is een normale periodieke herziening.

⁵ Groen: Doel gehaald; Oranje: Proces loopt nog; Rood: Doel is of wordt niet gehaald.

Opstellen begroting

Het begrotingsproces begint met het invullen van het voorbereidingsdocument door de schooldirecteur, die daarin alle wensen voor het komende jaar invult. Ook wordt door de huisvestingscommissie het Meerjarenonderhoudsplan nagekeken. Het intern toezicht behandelt het voorbereidingsdocument als klankbordstuk. Deze gegevens worden ingevoerd in het begrotingsprogramma. Het uitvoerend bestuur heeft daarna overleg over de begroting en voert de nodige wijzigingen door. Daarna wordt de begrotingstekst geschreven en wordt de begroting in zijn totaal vastgesteld. Daarna gaat hij naar het intern toezicht en de medezeggenschap. Na bespreking door het toezichthoudend bestuur (met het advies van de Adviesraad), wordt de begroting goedgekeurd en definitief vastgesteld.

Treasury

De voorzitter van het uitvoerend bestuur is primair verantwoordelijk voor het treasurybeleid. Hij beheert het vermogen van de school, inclusief de private gelden en het op orde houden van de liquiditeiten, zodat de school aan haar korte termijn verplichtingen kan blijven voldoen. De uitvoering van het beleid ligt bij het administratiekantoor.

De private en publieke middelen worden fysiek en administratief gescheiden door middel van een kostenplaats. Controle op de treasury voorschriften gebeurt intern door het administratiekantoor en extern door de accountant. De school heeft geen beleggingen en leningen uitstaan.

Het merendeel van de liquide middelen is, gedurende het verslagjaar weg gezet op spaarrekeningen van de Rabobank. Periodiek wordt het saldo op de lopende rekening gecheckt om te kijken of aan de betalingsverplichtingen kan worden voldaan. De school belegt geen publieke middelen.

Bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders en

De middelen die vanuit de bijzondere bekostiging voor starters en schoolleiders zijn binnengekomen (€ 22.207), zijn besteed aan personele lasten. Voor de schoolleider is hiermee coaching gefinancierd. Er zijn ook uren van het personeel ambulant gemaakt om de startende leerkrachten en onderwijsassistenten te begeleiden bij hun eerste drie jaren op school. De personeelsgeleding heeft hier via de personeelsvergadering mee ingestemd.

Werkdrukgeden

De werkdrukgeden (€ 61.000) zijn na overleg met het team en na positief advies van de Adviesraad ingezet in het schooljaar 2022/2023 en 2023/2024. Hiervan is 1,4 WTF aan onderwijsassistentie betaald leerkrachten te ondersteunen en te ontlasten in hun werk. De werkdruk gelden zijn volledig besteed aan personele lasten.

Onderwijsachterstandsmiddelen en subsidie basisvaardigheden

De school heeft geen middelen ontvangen voor onderwijsachterstanden.

Signaleringswaarde

De school heeft geen teveel aan publiek vermogen als we het afzetten tegen de signaleringswaarde.

2.6 Risico's en risicobeheersing

Het uitvoerend bestuur heeft in 2021 een financieel beleidsplan vastgesteld. Daarin zijn regels opgenomen rondom de organisatie van de financiën en protocollen ter bewaking van de rechtmatigheid en doelmatigheid van de financiën.

De school heeft een risicobeheersingssysteem ingericht dat bestaat uit twee delen. Ten eerste wordt tweejaarlijks via de tool voor risicomangement van de PO-Raad bekeken wat de risico's in den brede zijn voor de scholen van de coöperatie. Dit bevat de evaluatie en bijstelling van de kans, ernst en beheersmaatregelen. De praktische risico's worden beheerst door beheersmaatregelen, de financiële risico's worden afgedekt via het weerstandsvermogen. Dit risicosysteem beslaat de gebieden: Bestuur en Organisatie, Onderwijs en Identiteit, Financiën, Personeel en Huisvesting, facilitaire dienstverlening en ICT. Hierin worden zowel de strategische als

de operationele risico's van de organisatie beschreven. Ook worden de risico's van de financiële verslaggeving en de wet- en regelgeving benoemd. De belangrijkste risico's zijn: het hebben van onvoldoende of onbekwaam personeel, onduidelijkheid over identiteit en het niet hebben van een toereikend systeem voor kwaliteitszorg.

Ten tweede wordt jaarlijks bij de begroting door het uitvoerend bestuur per beleidsdomein nagedacht over de schoolspecifieke risico's voor dat begrotingsjaar. Deze risico's worden in de begroting opgenomen en worden uiteindelijk verantwoord in het bestuursverslag. Daarnaast wordt het risico van de financiële positie beschreven in de bestuurlijke wegging van de begrotingen. Dit wordt in het jaarverslag geëvalueerd.

De belangrijkste risico's zijn personele risico's (uitval, ouderschapsverlof, personeelstekort) en leerling risico's (daling leerlingenbestand, verwijzing SBO, verhuizing gezinnen). De uitgaven worden beheerst via maandelijkse bespreking van de staat van baten en lasten.

De wettelijke risico's worden beheerst door de het college van bestuur van de Coöperatie ZWN, dat tot taak heeft de wettelijke veranderingen en veranderingen in de cao te signaleren en te beoordelen op relevantie voor de school. Een van de belangrijkste bronnen hiervoor is de PO-Raad. De schooldirecteur heeft vervolgens de taak relevante wettelijke veranderingen te implementeren. De belangrijkste wettelijke veranderingen die in 2023 speelden waren de nieuwe regels rondom de bekostiging van de gebouwen en de opbouw van de voorziening onderhoud. Deze regels gaan in per 1 januari 2024. Daarnaast speelden de ontwikkelingen rondom Onderwijsregio's. Daarin hebben we ons aangesloten bij de voorlopersregio Progressus. Tenslotte is politiek besloten om van de Eindtoets naar een Doorstroomtoets te gaan. Dit gaat spelen in het voorjaar 2024.

Met het administratiekantoor is een SLA afgesloten die ervoor zorgt dat de administratieve procedures rondom betalingen, salarissen en verwerking van de overige financiële gegevens zijn gewaarborgd. De betalingen vinden plaats via een digitale applicatie waarin ook voor de benodigde autorisaties wordt gezorgd.

In het financieel beleidsplan is een inschatting gemaakt van het minimale weerstandsvermogen op grond van risico's. Dit zijn de financiële basisrisico's van de school. Indien deze risico's optreden, kan het weerstandsvermogen aangewend worden om deze risico's af te dekken.

In de toelichting op de begroting wordt in een risicoparagraaf weergegeven welke specifieke risico's de school in het begrotingsjaar loopt. Hieronder worden deze risico's voor 2023 geëvalueerd qua optreden en beheersing.

Risico	Beheersmaatregel	Evaluatie
Er zijn geen subsidies opgenomen die niet door middel van een beschikking van het CFI zijn toegezegd. Toekomstig aan te vragen en te verkrijgen subsidies zijn daarom een positief risico.	N.v.t.	In 2023 zijn er geen subsidies aangevraagd en verkregen buiten de begroting om.
De prognose van het leerlingaantal is gebaseerd op de doopcijfers van de aangesloten gemeenten. Dit geeft voor de komende 4 jaren een vrij duidelijk beeld, maar daarna niet. Risico is dat er gezinnen vertrekken of bijkomen.	De directie houdt in een werkbegroting binnen het lopende boekjaar de veranderde prognose van het leerlingaantal bij. Daardoor wordt het financiële effect direct gemonitord. Bij sterk afwijkende aantallen wordt door het uitvoerend bestuur maatregelen genomen.	Er zijn een aantal gezinnen bijgekomen en vertrokken van school in 2023. Het leerlingaantal is in 2023 iets gestegen, maar blijft redelijk gelijk ten opzichte van de begroting 2023 op de langere termijn.
Het kan zijn dat er komend jaar twee leerlingen verwezen moeten worden. We doen dit liever niet, maar het kan in het belang van de leerling zijn om dit toch te doen. Dit geeft negatieve consequenties omdat het leerlingaantal daalt en ook omdat verwijzing voor een bepaalde datum extra geld kost.	De directie houdt de gesprekken in het ondersteuningsteam goed in de gaten. Vanwege Passend Onderwijs willen we niet te snel verwijzen, maar we houden ook het welbevinden van de leerling in de gaten.	Er is in dit kalenderjaar 1 kind verwezen naar het speciaal onderwijs.
Vrouwelijk personeel dat met zwangerschapsverlof is geweest, kan besluiten tot het opnemen van ouderschapsverlof. Dit geldt tegenwoordig (in mindere mate) ook voor mannelijk personeel. Dit wordt deels door de	Het opnemen van ouderschapsverlof is opgenomen in het risico van het weerstandsvermogen. Ouderschapsverlof kan dus,	Er is door een collega gebruik gemaakt van het opnemen van ouderschapsverlof.

werknemer en deels door de werkgever betaald.	indien nodig, bekostigd worden uit de reserves.	
Er geldt een landelijk personeelstekort binnen het onderwijs. Tegelijk valt op te merken dat de flexibele schil rondom de school qua invallers kleiner is geworden. Het is de vraag of er bij het ontstaan van vacatures door wisselingen binnen de formatie voldoende kwalitatief personeel ervoor terugkomt.	Om de risico's op dit gebied te verminderen doen we als school het volgende: <ul style="list-style-type: none"> - We staan als school open voor het begeleiden van stagiaires. - We doen mee met de acties rondom `endanbenjeleraar.nl'. Tegelijk moeten we realiseren dat dit een landelijk probleem is binnen het geheel van het onderwijs.	In 2023 zijn er zes collega's zwanger geweest. Dat heeft een grote wissel getrokken op de vervangingscapaciteit. Daardoor hebben niet altijd bevoegde onderwijzers voor de groep gestaan.
Op het moment van het schrijven van de begroting is niet duidelijk financiële dekking gerealiseerd wordt van de reparaties aan de bestaande luchtbehandelingsinstallatie, de vernieuwing en de verduurzaming van de aan te schaffen installaties en overige maatregelen.	We gaan gesprekken voeren met de gemeente Terneuzen. Op basis hiervan proberen we de financiële dekking voor het totaalplan zoveel mogelijk ten laste te laten komen van de gemeente en zoveel mogelijk subsidie te vergaren.	Ultimo 2023 is duidelijk dat we geen actieve bijdrage van de gemeente Terneuzen kunnen verwachten en dat we ook geen DUMAVA hebben toegewezen gekregen. Het bestuur gaat nu bezien of de investering helemaal uit eigen middelen kan.

Voor de toekomst worden nu geen andere risico's voorzien dan opgenomen in het weerstandsvermogen en in de risicotabel van de begroting 2024.

3. Verantwoording van de financiën

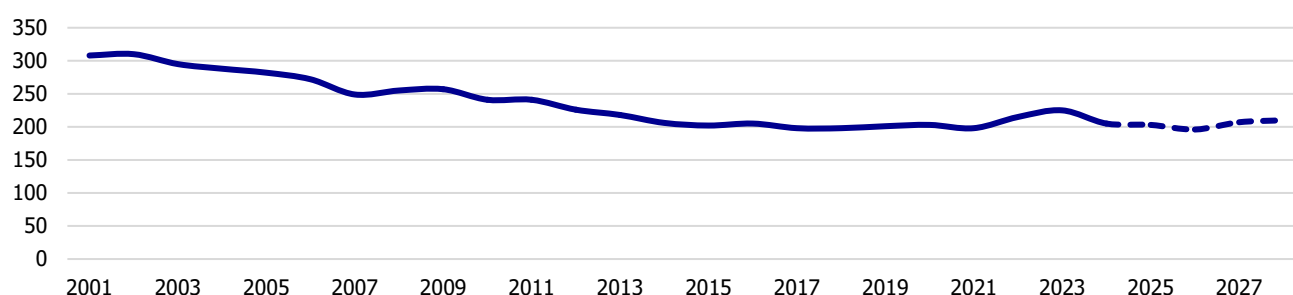
In dit laatste hoofdstuk wordt de financiële staat van het bestuur verantwoord. De eerste paragraaf gaat in op ontwikkelingen in meerjarig perspectief, de tweede paragraaf geeft een analyse van de staat van baten en lasten en de balans, en in de laatste paragraaf komt de financiële positie van het bestuur aan bod.

3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

Leerlingen

Teldatum per 1 februari	2022	2023	2024	2025	2026
Aantal leerlingen	216	225	205	203	196

Vanuit het verleden waren de leerlingaantallen als volgt:

Uit bovenstaande grafiek blijkt dat het leerlingaantal sinds 2015 schommelt rond de 200 leerlingen. In 2022 en 2023 is een eenmalige piek zichtbaar, mede doordat vanaf dat moment het leerlingaantal op basis van de 1 februari telling wordt gebaseerd in plaats van 1 oktober. De toekomst laat weer een lichte daling zien rond de 200 leerlingen.

FTE

Functie categorie	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Bestuur / management	1,00	1,00	1,00	0,80	0,80	0,80
Onderwijzend personeel	10,48	9,98	9,09	9,39	9,70	9,70
Ondersteunend personeel	4,56	6,24	5,84	4,87	4,30	4,30
Vervanging eigen rekening	0,00	0,37	0,10	0,10	0,10	0,10
Totaal	16,04	17,58	16,74	15,87	15,61	15,61

Ten opzichte van 2022 is de inzet in 2023 gestegen naar circa 17,2 fte (exclusief vervanging). Als gevolg van de stijging van het leerlingaantal en extra beschikbare subsidies (NPO) is het aantal groepen tijdelijk uitgebreid. Tevens is de ondersteuning vanuit het onderwijsondersteunend personeel toegenomen.

In verband met de daling van het leerlingaantal en het aflopen van subsidiestromen wordt de komende jaren rekening gehouden met een daling van de formatie. Per schooljaar 2024-2025 neemt de formatie af door natuurlijk verloop of beëindiging van tijdelijke contracten.

In de toekomst zal op basis van beschikbare bekostiging beoordeeld worden in hoeverre een daling van de formatie noodzakelijk blijft om een gezond financieel beleid te kunnen voeren.

3.2 Staat van baten en lasten en balans

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2022 x € 1.000	Begroting 2023 x € 1.000	Realisatie 2023 x € 1.000	Begroting 2024 x € 1.000	Begroting 2025 x € 1.000	Begroting 2026 x € 1.000	Vershil 2023 t.o.v. begroting	Vershil 2023 t.o.v. 2022
Baten								
Rijksbijdragen	1.494	1.530	1.609	1.631	1.500	1.494	78	114
Overige overheidsbijdragen	2	-	2	-	-	-	2	0
Overige baten	34	12	29	13,30	13,30	13,30	18	-5
Totaal baten	1.531	1.542	1.640	1.644	1.513	1.507	98	110
Lasten								
Personele lasten	1.239	1.278	1.381	1.353	1.308	1.297	104	142
Afschrijvingen	33	36	33	38	40	41	-3	0
Huisvestingslasten	167	72	89	81	81	81	17	-78
Leermiddelen	64	67	71	59	59	59	5	7
Overige instellingslasten	58	41	67	53	53	53	26	9
Totaal lasten	1.562	1.493	1.641	1.585	1.541	1.532	149	80
Saldo baten en lasten	-31	49	-1	60	-28	-24	-51	30
Saldo fin. baten en lasten	-1	-	6	-	-	-	6	7
Nettoresultaat	-32	49	5	60	-28	-24	-45	37

Het verschil in *realisatie 2023 ten opzichte van 2022* kent verschillende oorzaken. De baten laten, naast afwijkingen vanwege leerlingaantallen, hogere ontvangsten zien vanwege de nieuwe cao. Dit heeft tevens effect gehad op de loonkosten, aangevuld met een hogere bezetting. Omdat in 2022 een extra dotatie aan de voorziening groot onderhoud is gedaan komen in 2023 de huisvestingslasten lager uit. Toenemende licentiekosten laten een stijging van de kosten aan leermiddelen zien.

Wat betreft het verschil tussen de *realisatie en begroting 2023*, ook hierbij spelen de indexaties en loonkosten een grote rol. In de begroting wordt er van uitgegaan dat gestegen loonkosten en gestegen pensioenpremies worden gecompenseerd in de indexatie van de bekostiging. Deze compensatie is ook ontvangen, de rijksbijdragen en loonkosten laten hierdoor een stijging zien. Onderstaand een nadere toelichting per categorie.

De **rijksbijdragen** laten een positief verschil zien van circa € 78.000. Dit is voor € 48.000 toe te wijzen aan indexaties ter compensatie voor gestegen lonen. Ook de bijdragen passend onderwijs zijn om deze reden € 9.000 hoger dan begroot, mede door uitkering van beschikbare reserves. Tot slot is er ruim € 21.000 meer ontvangen voor zorgarrangementen. Hier staat extra inzet van personeel tegenover.

De **gemeentelijke baten** komen hoger uit door een bijdrage voor weerbaarheidlessen.

De **overige baten** laten een positief verschil van € 18.000 zien, wat voor € 13.000 wordt verklaard door private baten waar geen begroting voor is opgesteld. Verder zijn meer ouderbijdragen en incidentele baten ontvangen.

De **personele lasten** komen op totaalniveau € 104.000 hoger uit dan begroot. Voor circa € 85.000 heeft dit betrekking op loonkosten en voor circa € 19.000 euro op overige personele lasten.

De hogere loonkosten worden voor circa € 50.000 euro verklaard door de nieuwe cao en gestegen sociale lasten. Verder is gedurende het jaar circa 0,5 fte meer personeel ingezet. Aangezien dit met name relatief goedkoper ondersteunend personeel betreft (of onderwijzend personeel in opleiding) blijven deze extra kosten beperkt tot circa € 11.000 euro. Tot slot laten de vervangingskosten een overschrijding van € 23.000 zien. Dit betreft met name vervangingskosten in verband met ziekte, maar ook kosten voor de vervanging van (on)betaald (ouderschaps)verlof.

Wat betreft de overschrijding op de overige personele lasten is de oorzaak divers. Zo is er onder andere circa € 5.000 extra gedoteerd aan de voorziening jubileumuitkering als gevolg van een toename van het personeelsbestand en de nieuwe cao. Verder is meer besteed aan werving, personeelsactiviteiten en bedrijfsgezondheidszorg.

Wat betreft de materiële uitgaven (15% van de totale uitgaven) is totaal circa € 36.000 meer besteed dan begroot, waarvan € 15.000 betrekking heeft op private uitgaven.

De **afschrijvingen** laten een kleine besparing zien omdat er met name minder is geïnvesteerd ten opzichte van de begroting. De **huisvestingslasten** laten een overschrijding zien als gevolg van gestegen energielasten. Deels wordt dit gecompenseerd door een lagere dotatie aan de voorziening groot onderhoud. Extra uitgaven aan het onderwijsleerpakket en computerkosten verklaren de hogere besteding van de **leermiddelen**. Tot slot laten de **overige instellingslasten** een overschrijding zien van € 11.000 (na correctie private uitgaven). Met name hogere uitgaven aan abonnementen en diverse activiteiten zijn hier de oorzaak van.

De ontvangen **rente** bedraagt circa € 5.500 euro.

In de begroting van 2024 wordt een positief resultaat van € 60.000 begroot, met name door het profijt van het hogere leerlingaantal in 2023. De jaren hierop volgend daalt de bekostiging en derhalve ook de financiële resultaten. Door te anticiperen met de formatie blijven de negatieve resultaten beperkt tot een gemiddelde rentabiliteit die positief blijft. Jaarlijks wordt beoordeeld in hoeverre negatieve resultaten nog mogelijk en wenselijk zijn. Het opstellen van de begroting is hierbij een belangrijk weegmoment. Ontwikkelingen in leerlingaantal en bekostiging spelen hierin een significante rol.

Balans

	Realisatie 2022 x € 1.000	Realisatie 2023 x € 1.000	Begroting 2024 x € 1.000	Begroting 2025 x € 1.000	Begroting 2026 x € 1.000
ACTIVA					
VASTE ACTIVA					
Immateriële vaste activa	-	-	-	-	-
Materiële vaste activa	235	221	293	314	285
Financiële vaste activa	-	-	-	-	-
Totaal vaste activa	235	221	293	314	285
VLOTTENDE ACTIVA					
Vorderingen	10	14	114	114	114
Liquide middelen	814	803	659	586	607
Totaal vlottende activa	824	817	773	701	721
TOTAAL ACTIVA	1.059	1.038	1.066	1.015	1.006
PASSIVA					
EIGEN VERMOGEN					
Algemene reserve	94	91	86	58	34
Best. reserve publiek	410	420	466	466	466
Best. reserve privaat	36	34	36	36	36
Eigen vermogen	540	545	588	560	536
VOORZIENINGEN	343	338	341	317	333
LANGLOPENDE SCHULDEN	-	-	-	-	-
KORTLOPENDE SCHULDEN	177	155	137	137	137
TOTAAL PASSIVA	1.059	1.038	1.066	1.015	1.006

In 2023 is er voor ruim € 19.000 geïnvesteerd in materiële vaste activa. Begroot was een bedrag van € 45.000. De afschrijvingen en desinvesteringen in 2023 bedroegen circa € 32.500 waardoor de boekwaarde van de activa is gedaald. De gerealiseerde investeringen hebben betrekking op de volgende categorieën:

Inventaris en apparatuur	€ 8.300	<i>Digibord en turnmatten</i>
ICT	€ 5.700	<i>Laptops en serverkast</i>
Leermiddelen	€ 5.000	<i>Taal en Verkeer</i>
Totaal	€ 19.000	

Ten opzichte van de begroting zijn diverse investeringen niet gerealiseerd waaronder zonnepanelen (€ 21.000), omdat die deel uitmaken van de vernieuwingen rondom de luchtbehandelingsinstallatie. Voor de komende jaren is met name rekening gehouden met vervangingsinvesteringen. In 2024 ligt de focus op nieuw meubilair voor de RT ruimtes en luchtbehandeling. Verder zijn de begrote zonnepanelen van 2023 opnieuw opgenomen.

De *reserves* zijn met circa € 5.000 gestegen wat overeenkomt met het geconsolideerde resultaat. Binnen de reserves wordt onderscheid gemaakt tussen de publieke (school) en private (vereniging) reserves. De publieke reserves zijn onderverdeeld in een algemene reserve, een reserve voor beschikbare NPO middelen en een reserve personeel in verband met verhoogde risico's vanuit het eigen risicodragerschap voor ziekte. In de begroting is de reserve van NPO meegenomen in de algemene reserve.

De *voorzieningen* zijn met € 5.000 gedaald. Aan de voorziening groot onderhoud is € 35.000 gedoteerd en € 44.500 onttrokken (schilderwerk). Daarnaast heeft op basis van het personeelsbestand een dotatie van € 4.600 van de voorziening jubileumuitkering plaatsgevonden

3.3 Financiële positie

Kengetallen

Kengetal	2022	2023	2024	2025	2026	Signalering ⁶
Liquiditeit	4,67	5,25	5,64	5,11	5,26	>2
Solvabiliteit	0,51	0,53	0,55	0,55	0,53	0,3 - 0,8
Rentabiliteit	-2,06%	0,78%	3,63%	-1,87%	-1,62%	0%
Weerstandvermogen (bestuursniveau)	20,43%	20,62%	18,08%	16,42%	16,80%	20%
Weerstandvermogen (schoolniveau)	14,35%	15,05%	15,90%	14,05%	14,42%	20%
Signaleringswaarde (t.o.v. publiek vermogen)	0,70	0,74	0,81	0,73	0,72	<1
Reservepositie publiek	448.474	463.246	552.791	524.570	500.191	629.780

De kengetallen van de school voldoen aan de gestelde doelen. De **liquiditeit** en **solvabiliteit** voldoen aan de signaleringswaarden waaruit geconcludeerd kan worden dat zowel aan alle kortlopende als langlopende verplichtingen kan worden voldaan.

De **rentabiliteit** is in een ideale situatie nu. Hierbij zijn de totale baten gelijk aan de totale lasten. Rekening houdend met de begrote resultaten ligt de gemiddelde rentabiliteit dicht tegen de nulwaarde.

Het **weerstandvermogen** laat zien in hoeverre de organisatie in staat is eventuele financiële calamiteiten op te kunnen vangen. De schoolspecifieke norm is bepaald op 20%. Deze is bewust hoog bepaald in verband met de verhoogde risico's als gevolg van het eigen risicodragerschap. Deze norm wordt op totaalniveau behaald. Exclusief private middelen wordt de norm niet behaald. Als gevolg van de hoge investeringsgraad in 2024 zakt het weerstandvermogen naar verwachting tijdelijk terug richting de 16%. Het dalende leerlingaantal is hier mede de oorzaak van. Komende jaren wordt kritisch beoordeeld in hoeverre bijgestuurd moet worden op de begroting. De **signaleringswaarde** is geïntroduceerd om mogelijk bovenmatig vermogen aan te tonen. Indien de waarde boven de 1 ligt kan dit duiden op het aanhouden van teveel vermogen. Deze waarde wordt binnen onze vereniging niet overschreden.

⁶ Zie voor de definities van de financiële kengetallen <https://www.poraad.nl/themas/financien/uitgaven-en-verantwoording>

Bijlage 1 Verslag Intern Toezicht

Bestuur

Het toezichthoudend bestuur (TB) heeft in 2023 vijfmaal vergaderd. De samenstelling van het TB is als volgt gewijzigd: secretaris A.I. Verhelst heeft het bestuur verlaten. Het bestuur heeft W. Oppeneer benoemd als secretaris. De heer S.D. van Burg is als bestuurslid toegetreden. Voor de samenstelling van het TB per 31 december 2023 wordt verwezen naar hoofdstuk 1 van het bestuursverslag. Het TB is formeel bevoegd gezag, maar heeft haar bestuurlijke taak volledig gemandateerd aan een lid van het College van Bestuur van de Coöperatie ZWN en de schooldirecteur die als uitvoerend bestuur fungeren. Uitzondering op dit mandaat zijn identitaire zaken en daarom ook de eerste benoeming van nieuw personeel.

Het TB is onbezoldigd en werkt op vrijwillige basis. Het TB heeft een voorzitter, secretaris en penningmeester benoemd. Voor vermelding van de nevenfuncties: zie hoofdstuk 1 van het bestuursverslag.

Vanuit het TB is om identiteitsredenen een personeelscommissie gevormd. Deze commissie bereidt de benoemingen van het personeel voor nadat het uitvoerend bestuur een voordracht heeft gedaan. Dit is ook de werkgeverscommissie voor de schooldirecteur. Als (gedeelde) werkgever van het uitvoerend bestuur is er in het afgelopen jaar op toegezien dat het uitvoerend bestuur niet hoger is bezoldigd dan in de WNT is weergegeven. Voor het lid van het College van Bestuur betreft dit de direct toewijsbare uren aan de school.

Het toezichthoudend bestuur volgt de Code Goed Bestuur van de PO-raad. Voor de overgang van de oude naar de nieuwe code is voor wat betreft de zittingstermijnen een overgangsperiode van 8 jaar benoemd. Vanaf 2026 zal hieraan geheel worden voldaan. In 2023 is coöperatie breed besloten om vanaf 2024 een ontwikkelgesprek te voeren tussen toezichthoudend en uitvoerend bestuur.

De belangrijkste betrokkenen bij de school zijn de ouders. Zij worden door het uitvoerend bestuur c.q. de directie op de hoogte gehouden van het reilen en zeilen in de school. Het TB communiceert vooral via de ledenvergadering, via een bijdrage in elke schoolkrant en via dit bestuursverslag.

Er is in 2023 twee keer contact geweest met de Adviesraad. Eén keer formeel, waarbij het functioneren van het uitvoerend bestuur is besproken en één keer informeel.

Het proces om de statuten van de Vereniging in overeenstemming te brengen met de Code Goed Bestuur is voltooid. Gelijkzeitig is de mandatering van het uitvoerend bestuur geborgd en zijn artikelen logischer geordend.

Algemeen toezicht

Het TB houdt toezicht op het functioneren van het bestuur. Dit doet zij vooral door het vaststellen van meerjarige richtinggevende (strategische) uitspraken, die leiden tot bestuurlijke interpretatie in de vier beleidsplannen van de school. In 2023 is het Schoolplan 2023-2027 goedgekeurd. Het TB heeft ambities geformuleerd die als input dienden bij het opstellen van het Schoolplan.

De uitvoering van de plannen wordt door het uitvoerend bestuur vastgelegd in twee bestuursrapportages (buraps), een over het eerste halfjaar en een over het tweede halfjaar. Daarin verantwoordt het bestuur zich naar de toezichthouders. Uit de buraps zijn geen buitengewone risico's naar voren gekomen en ook uit andere externe bronnen blijken geen extra risico's.

De Inspectie van het Onderwijs heeft in 2023 de school bezocht i.v.m. een herstelopdracht uit 2022. De opvolging hiervan is als voldoende beoordeeld.

Naast de interne en externe informatie die het TB tot zich neemt, heeft het TB ook schoolbezoeken afgelegd. Diverse groepen worden bezocht en er vindt een kort gesprek plaats met de leerkrachten, waarin het TB toetst of de identiteit van de school voldoende gestalte krijgt in de lessen en of de informatie van het bestuur over onder andere onderwijs consistent is met die van de medewerkers. Vanuit deze bezoeken is geconstateerd dat

de identiteit voldoende doorwerkt in de lessen en dat het bestuur een goede weergave heeft gegeven van de ontwikkelingen binnen de school.

Daarnaast is in het afgelopen jaar de begroting 2024 goedgekeurd, evenals de jaarrekening 2022 inclusief het bestuursverslag. Daarbij is specifiek de rechtmatigheid en doelmatigheid vastgesteld. Om tot het oordeel van doelmatigheid te komen, is gebruik gemaakt van de informatie uit de begroting en jaarrekening en uit de buraps (op alle weergegeven domeinen) en wordt die informatie getoetst tijdens schoolbezoeken en door middel van rapporten van audits en van de accountant. De accountant is in oktober 2021 voor vier jaar benoemd door het toezichthoudend bestuur. Voor zover mogelijk is nagegaan of wettelijke veranderingen in de school zijn geïmplementeerd. Hierbij wordt het toezichthoudend bestuur ondersteund door de besturenorganisatie VBSO.

Specifiek toezicht

Het toezichthoudend bestuur heeft zich het afgelopen jaar naast haar algemene toezicht vooral gericht op implementatie van beleid en plannen naar aanleiding van de herstelopdracht. Het TB heeft vastgesteld dat er voortvarend is en wordt gewerkt aan de Visie op onderwijs, Onderwijskwaliteitszorg en Burgerschap.

Het TB heeft in haar vergaderingen met (een afvaardiging van) het uitvoerend bestuur diverse malen als klankbord gefunctioneerd of meegedacht bij het formeren van beleid. Daarbij is ondersteuning gegeven aan het uitvoerend bestuur en zijn beleidsadviezen meegegeven.

Samen met de voorzitter van het uitvoerend bestuur is door een tweetal TB-leden een beoordelingsgesprek gehouden met de schooldirecteur. Daaruit kwamen geen bijzonderheden.

Alle informatie overziende concludeert het TB over 2023 dat het uitvoerend bestuur zich houdt aan de richting die aangegeven is door de toezichthouders in de Bestuurlijke Beleidsdocumenten en dat de baten daartoe rechtmatig zijn verworven en de lasten rechtmatig en doelmatig zijn besteed in het licht van de doelen van de school. Ook is er – op bovenschools niveau – voldoende afstemming en strategische samenwerking met andere onderwijsinstellingen in de regio en binnen de reformatorische denominatie en met de besturenorganisaties, Progressus, de PO-Raad en de Pabo.

Bestuursevaluatie

Het TB heeft in 2023 een evaluatie gehouden met het uitvoerend bestuur en binnen het toezichthoudend bestuur. Dit is niet gedaan onder leiding van een externe. De evaluatie onder leiding van een externe zal in 2024 of 2025 plaatsvinden. De uitkomsten zijn besproken in een TB vergadering. Het blijkt het dat TB overwegend tevreden is over haar functioneren. Aandachtspunten die het TB vanuit de evaluatie meeneemt zijn: verdere invulling van haar professionaliseringsagenda en het bewaken van de conclusies van de Integrale kwaliteitsaudit.

Professionalisering

Het TB heeft op meerdere momenten gewerkt aan deskundigheid. De volgende thematische bijeenkomsten zijn bijgewoond: "Onderscheidend besturen", "Van toeschouwer naar toezichthouder" en "Professioneel besturen". Verder is een avond bezocht met als thema "Code Goed Bestuur".

Toegankelijkheid en toelatingsbeleid

De school heeft een gesloten toelatingsbeleid. Dat betekent dat alleen die ouders hun kind aan mogen melden en lid van de vereniging worden, die de grondslag van de school van harte onderschrijven en naleven.

Ouders kunnen hun kinderen aanmelden bij de school. Bij het eerste kind ontvangen de ouders bezoek van de schooldirecteur. Na gedaan verslag van dit bezoek in het TB, besluit het TB over de aanmelding. De ouders tekenen daarna de identiteitsdocumenten. Dit geldt niet voor de kinderen van het gezin die daarna op school komen. In 2023 is één gezin toegelaten tot de school.

Besluit

Het onderwijs mocht zijn voortgang hebben ondanks alle gebeurtenissen in de wereld. Zal het oorlogsgeweld in de Oekraïne en Israël ons voorbijgaan? Zal de druk op onderwijs naar Gods Woord gelet op het politieke klimaat verder onder druk komen te staan? We gaan onzekere tijden tegemoet. Gevouwen handen, gesloten ogen en het hoofd opgericht naar boven, vanwaar alleen hulp en bijstand komen kan, is voortdurend nodig. De HEERE regeert! Hij geve dat ook in het toekomstige het personeel de kinderen mogen onderwijzen vanuit Zijn Woord tot hun zielenheil. Dat allen die betrokken zijn bij het onderwijs daartoe de gezondheid, wijsheid en kracht mogen ontvangen.

Namens het toezichthoudend bestuur,

Voorzitter, M.W. Stouten

Secretaris, W. Oppeneer

Bijlage 2 Verslag Medezeggenschap

De AR bestaat uit vier personen. Dit zijn twee ouders en twee personeelsleden. De betreffende ouders zijn Lies Mukuna en Dianne Janse, zij zijn al langere tijd lid van de adviesraad. De personeelsleden zijn Henrike Dekker (voorzitter) en Maja Houtekamer (secretaris), laatstgenoemde is dit jaar voor het eerst lid van de AR en vervangt hiermee Nel Vlaander, die gestopt is bij de AR.

Er zijn in het afgelopen jaar geen veranderingen geweest in de statuten.

Een aantal zaken die door de AR zijn geadviseerd, zijn inmiddels ingevoerd. Via de AR kwam namelijk de vraag van een ouder of de snoeptrein bij het afscheid van groep 8 vervangen kon worden door iets anders. Afgelopen jaar hebben alle leerlingen i.p.v. snoep, een broodje hamburger gekregen. Hier is positief op gereageerd door personeel, kinderen en ouders. Ook kwam de vraag vanuit de AR of er op school schaaklessen georganiseerd konden worden. Dit is opgepakt door de school en vindt inmiddels om de week plaats na schooltijd.

De samenwerking met zowel het uitvoerend- als het toezichthoudend bestuur verloopt fijn. Het uitvoerend bestuur is een deel van de AR vergadering aanwezig om toelichting te geven over de stukken en voor het beantwoorden van vragen. De AR wordt serieus genomen en adviezen worden overgenomen. Twee keer per jaar is er een ontmoeting met het toezichthoudend bestuur. Hierin krijgen we alle ruimte om zaken te bespreken.

Namens de adviesraad,

Voorzitter,

Henrike Dekker

Secretaris,

Maja Houtekamer

JAARREKENING **2023**

BALANS PER 31 DECEMBER 2023

(na verwerking resultaatbestemming)

	<i>2023</i>	<i>2022</i>
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	221.113	234.705
	221.113	234.705
Vlottende activa		
Vorderingen	13.563	10.022
Liquide middelen	803.223	814.463
	816.786	824.485
Totaal	<u>1.037.899</u>	<u>1.059.190</u>
PASSIVA		
Eigen vermogen	544.645	540.001
Voorzieningen	337.789	342.631
Kortlopende schulden	155.465	176.558
Totaal	<u>1.037.899</u>	<u>1.059.190</u>

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er hebben zich na balansdatum geen gebeurtenissen voorgedaan die melding hiervan noodzakelijk maken.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

	2023	Begroting 2023	2022
Baten			
Rijksbijdragen	1.608.558	1.530.314	1.494.476
Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	2.450	-	2.174
Overige baten	29.430	11.700	33.963
Totaal baten	1.640.439	1.542.014	1.530.613
Lasten			
Personeelslasten	1.381.175	1.277.516	1.239.359
Afschrijvingen	32.614	35.626	32.594
Huisvestingslasten	88.632	72.400	167.384
Overige lasten	138.621	107.500	122.172
Totaal lasten	1.641.041	1.493.042	1.561.509
Saldo baten en lasten	602-	48.972	30.896-
Financiële baten en lasten	5.247	-	607-
RESULTAAT BOEKJAAR	4.645	48.972	31.503-

BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Vooruitlopend op het besluit van de algemene ledenvergadering stelt het bestuur voor om het resultaat over 2023 ad € 4.645 als volgt te verdelen:

Algemene reserve	2.962-
Bestemmingsreserves publiek	9.606
Bestemmingsreserves privaat	2.000-
Totaal	4.645

Dit voorstel is reeds verwerkt in de jaarrekening.

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2023

	2023	2022
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	602-	30.896-
Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat:		
- Aanpassingen voor afschrijvingen	32.614	32.594
- Mutaties van voorzieningen	4.842-	49.617
	27.772	82.211
Veranderingen in werkkapitaal:		
- Mutaties vorderingen	3.541-	62.579
- Mutaties kortlopende schulden	21.092-	12.602
	24.633-	75.181
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	2.537	126.496
Ontvangen interest	5.247	607-
Totaal	5.247	607-
<i>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</i>	<i>7.784</i>	<i>125.889</i>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(des) Investerings in materiële vaste activa	19.022-	25.523-
<i>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	<i>19.022-</i>	<i>25.523-</i>
Mutatie van liquide middelen	11.238-	100.366

GRONDSLAGEN

Algemeen

De datum van opmaak van deze jaarrekening is: 25 juni 2024

Grondslagen voor de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. Op grond daarvan zijn de inrichtingseisen van boek 2, titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in euro's.

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon

De activiteiten van de instelling bestaan voornamelijk uit dienstverlening op het gebied van onderwijs.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Waardering van activa en passiva

De activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van de reeds verstreken afschrijvingstermijnen. Gebouwen en terreinen worden slechts opgenomen voor zover deze economisch eigendom zijn van het bevoegd gezag.

Aanschaffingen worden slechts gewaardeerd indien zij een waarde hebben van € 500 of meer per stuk, dan wel per groep indien deze bij elkaar horen en ineens worden aangeschaft, b.v. lesmethoden.

Investeringsbijdragen van derden worden in mindering gebracht op het investeringsbedrag.

Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode.

Per categorie is naar aanleiding van de gebruiksduur de afschrijvingstermijn vastgesteld.

Voor de verschillende categorieën, worden de volgende afschrijvingstermijnen toegepast:

	Jaren		Jaren
Gebouwen en terreinen		Audiovisuele hulpmiddelen	15-20
Permanente gebouwen	40	Inrichting speellokaal	20
Noodlokalen	15	Vloerbedekking	20
Houten berging	15	Overige inrichting	20
Dienstwoning	40	ICT	3-5
Terreinen	0	Bekabeling	14
Inventaris en apparatuur		Onderwijsleerpakket	
Leerlingensets	20	Leermethoden	9
Docentenset	18	Software bij methoden	9
Bureaustoelen	10	Overige materiële vaste activa	
Schoolborden (krijt/white)/kopieerapparaat	24	Vervoermiddelen	8
Kasten	20	Buitenspeeltoestellen en Rubber tegels	15
Overig	20	Betegeling schoolplein	15
Keukenapparatuur	10	Overige materiële vaste activa	15
Digitale schoolborden/touchscreens	6	Zonnepanelen	15

Flottende activa

Flottende vorderingen

De verstrekte leningen en overige vorderingen die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille, worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs minus benodigde voorziening voor oninbaarheid.

Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve bevat de exploitatie-overschotten. Deze reserve heeft geen specifieke bestemming.

Bestemmingsreserves publiek

Hieronder worden de reserves opgenomen die gevormd zijn uit exploitatie-overschotten van publieke geldstromen, waaraan het bestuur een bestemming heeft toegekend.

Bestemmingsreserves privaat

Hieronder worden de reserves opgenomen die gevormd zijn uit exploitatie-overschotten van private geldstromen.

Bestemmingsfondsen privaat

Hieronder worden de bestemmingsfondsen opgenomen die gevormd zijn vanuit private middelen, waaraan een specifieke bestemming is toegekend door derden.

Voorzieningen

Voorziening groot onderhoud

Voor toekomstige uitgaven inzake groot onderhoud die voor rekening van de vereniging komen, wordt een voorziening groot onderhoud gevormd in overeenstemming met RJ 212.451 en 212.452. Op basis van een meerjarenonderhoudsplan wordt jaarlijks een bedrag aan deze voorziening gedoteerd. Uitgaven ten behoeve van groot onderhoud worden direct ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening jubileumuitkeringen

In de jaarrekening is een voorziening gevormd voor jubileumgratificaties. Deze voorziening is bestemd om toekomstige uitkeringen i.v.m. jubilea van 25 en 40 dienstjaren te kunnen bekostigen. Werknemers hebben op grond van de CAO RPO hier recht op. De uitkering bedraagt bij 25 dienstjaren een half maandsalaris en bij 40 dienstjaren een heel maandsalaris. In beide gevallen wordt dit vermeerderd met 8% vakantietoeslag. De voorziening is gebaseerd op algemene ervaringscijfers en schattingen.

Op grond van algemene ervaringscijfers is hiervoor een bedrag opgenomen van € 1.000 per FTE.

Kortlopende schulden

Flottende schulden

De overige kortlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode.

Bij de eerste opname van kortlopende schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde verminderd met (in geval van een financiële verplichting die niet tegen reële waarde, met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, is opgenomen) de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten.

Overlopende passiva

De overlopende post te betalen vakantiegeld over de maanden juni t/m december is opgenomen voor de opgebouwde vakantierechten van personeel dat per balansdatum in dienst is, vermeerderd met een opslag voor sociale lasten.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben. Lasten en verplichtingen die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar en die vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden, worden opgenomen in de jaarrekening.

Personele lasten

De personele lasten zijn onderverdeeld in de categorieën: lonen en salarissen, sociale lasten, pensioenen en overige personele lasten. Onder de categorie lonen en salarissen zijn ook de onkostenvergoedingen (zoals verhuiskosten, reiskosten, telefoonkosten etc.) opgenomen.

De kosten van opname van ouderschapsverlof komen ten laste van de staat van baten en lasten.

De kosten van opname van duurzame inzetbaarheid komen ten laste van de staat van baten en lasten.

Pensioenen

De pensioenverplichtingen zijn ondergebracht bij bedrijfspensioenfonds ABP. De dekkingsgraad per balansdatum is 110,5%. Er bestaat geen individuele verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies bij een tekort van ABP. De pensioenpremies die betrekking hebben op het boekjaar zijn als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Financiële kengetallen

De solvabiliteit geeft de mate aan waarin de instelling in staat is op langere termijn aan haar verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitspositie geeft de toestand op 31 december weer. Er is dus sprake van een momentopname.

Solvabiliteit 1: eigen vermogen / balanstotaal

Solvabiliteit 2: eigen vermogen + voorzieningen / balanstotaal

De liquiditeit geeft de mate aan waarin de instelling in staat is op korte termijn aan haar verplichtingen te voldoen. De liquiditeitspositie geeft de toestand op 31 december weer. Er is dus sprake van een momentopname.

Liquiditeit (current ratio): vlottende activa / kortlopende schulden

Liquiditeit (quick ratio): vlottende activa - voorraden / kortlopende schulden (indien geen voorraad op de balans is gewaardeerd, is dit kengetal gelijk aan de current ratio)

De rentabiliteit is berekend door het exploitatieresultaat te delen op het totaal baten.

De kapitalisatiefactor is als volgt berekend:

(totaal kapitaal -/- gebouwen en terreinen) / (totale baten + financiële baten)

Het weerstandsvermogen is als volgt berekend:

(eigen vermogen -/- materiële vaste activa) / rijksbijdragen

KENGETALLEN FINANCIËLE POSITIE	2023	2022
Solvabiliteit 1	0,52	0,51
Solvabiliteit 2	0,85	0,83
Liquiditeit (current ratio)	5,25	4,67
Liquiditeit (quick ratio)	5,25	4,67
Rentabiliteit	0,28%	-2,06%
Kapitalisatiefactor (incl. privaat)	61,79%	67,54%
Weerstandsvermogen (-/- MVA)	20,11%	20,43%

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS

Materiële vaste activa	Aanschafprijs	Cum. Afschrijving	Boekwaarde 1-1-2023	Investerings	Des-investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2023	Aanschafprijs	Cum. Afschrijving
	Gebouwen en terreinen	204.197	178.758	25.439	-	-	4.442	20.997	204.197
Inventaris en apparatuur	373.689	244.708	128.981	14.078	521	16.445	126.093	353.019	226.926
Andere vaste bedrijfsmiddelen	123.388	43.103	80.285	4.944	-	11.206	74.023	125.332	51.309
Totaal	701.274	466.569	234.705	19.022	521	32.093	221.113	682.548	461.435

<i>Desinvesteringen</i>			
	Aanschafprijs	Afschrijvingen	Desinvestering
Inventaris en apparatuur	34.748	34.227	521
Andere vaste bedrijfsmiddelen	3.000	3.000	-
Totaal	37.748	37.227	521

Vorderingen

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Debiteuren	-	980
Overige vorderingen	-	500
<i>Overlopende activa</i>		
Vooruitbetaalde kosten	8.678	8.542
Overige overlopende activa	<u>4.885</u>	<u>-</u>
Overlopende activa	13.563	8.542
Totaal	<u><u>13.563</u></u>	<u><u>10.022</u></u>

Liquide middelen

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Kasmiddelen	107	187
Tegoeden op bank- en girorekeningen	722.122	814.277
Tegoeden op ING bank inzake opgeheven rekening	<u>80.994</u>	<u>-</u>
Totaal	<u><u>803.223</u></u>	<u><u>814.463</u></u>

Toelichting liquide middelen

De liquide middelen zijn direct opneembaar.

Eigen vermogen				
	Stand per 1-1-2023	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2023
<i>Algemene reserve</i>				
Algemene reserve	38.065	2.962-	-	35.104
	38.065			35.104
<i>Bestemmingsreserve (publiek)</i>				
Bestemmingsreserve personeel	350.000	-	-	350.000
Bestemmingsreserve NPO	60.408	9.606	-	70.014
	410.408			420.014
<i>Bestemmingsreserve (privaat)</i>				
Bestemmingsreserve algemeen	35.547	2.000-	-	33.548
	35.547			33.548
<i>Bestemmingsfonds (publiek)</i>				
Schoolfonds	55.980	-	-	55.980
	55.980			55.980
Totaal	540.001	4.645	-	544.645

Toelichting eigen vermogen

De bestemmingsreserve personeel is gevormd ten behoeve van het minimaal benodigde weerstandsvermogen uit personele risico's. De bestemmingsreserve Nationaal Programma Onderwijs (NPO) is gevormd met het saldo van de NPO baten, 2021, 2022 en 2023 minus de in 2021, 2022 en 2023 als kosten verantwoorde bestedingen. De bestemmingsreserve privaat betreft het vermogen van de vereniging.

Voorzieningen									
	Stand per 1-1-2023	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stelselwijziging	Stand per 31-12-2023	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar	
Personeelsvoorzieningen *	13.167	4.615	-	-	-	17.782	-	17.782	
Voorziening voor groot onderhoud	329.464	34.977	44.434	-	-	320.007	28.490	291.517	
Totaal	342.631	39.591	44.434	-	-	337.789	28.490	309.299	
<i>* Personeelsvoorzieningen</i>									
	Stand per 1-1-2023	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stelselwijziging	Stand per 31-12-2023	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar	
Jubileumuitkering	13.167	4.615	-	-	-	17.782	-	17.782	
	13.167	4.615	-	-	-	17.782	-	17.782	

Kortlopende schulden

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Crediteuren	26.914	55.763
Belastingen en premies sociale verzekeringen	56.128	52.656
Schulden ter zake van pensioenen	16.665	15.180
Kortlopende overige schulden	<u>3.537</u>	<u>5.555</u>
	103.244	129.153
<i>Overlopende passiva</i>		
Vakantiegeld en -dagen	42.770	36.882
Reservering bindingstoelage	2.438	3.160
Overige overlopende passiva	<u>7.013</u>	<u>7.363</u>
Overlopende passiva	52.221	47.405
Totaal	<u><u>155.465</u></u>	<u><u>176.558</u></u>

* Verantwoording subsidies OCW/EZ (Model G)

G1. Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond		
	Kenmerk	Datum	Onderhanden	Ja	Nee
niet van toepassing				aankruisen wat van toepassing is	

G2. Verantwoording van subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt

G2.A. Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Kosten in verslagjaar	Te verrekenen per 31 december verslagjaar
	Kenmerk	Datum							
niet van toepassing									
		Totaal	-	-	-	-	-	-	-

G2.B. Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Kosten in verslagjaar	Te verrekenen per 31 december verslagjaar
	Kenmerk	Datum							
niet van toepassing									
		Totaal	-	-	-	-	-	-	-

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	<u>2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>2022</u>
Rijksbijdragen			
Rijksbijdrage OCW	1.435.602	1.388.673	1.275.645
<i>Overige subsidies OCW</i>			
Niet-geoormerkte OCW-subsidies	84.915	83.866	148.082
	84.915	83.866	148.082
Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWW	88.041	57.775	70.749
Totaal	<u>1.608.558</u>	<u>1.530.314</u>	<u>1.494.476</u>

Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden			
<i>Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies</i>			
Overig	2.450	-	2.174
	2.450	-	2.174
Totaal	<u>2.450</u>	<u>-</u>	<u>2.174</u>

Overige baten			
Verhuur	4.740	3.900	10.309
Ouderbijdragen	1.393	-	2.286
<i>Overige</i>			
Verenigingsbaten	13.087	-	16.079
Giften inz ANBI-instelling	360	-	3.538
Overige baten personeel	7.605	7.000	-
Overige	2.245	800	1.751
	23.297	7.800	21.368
Totaal	<u>29.430</u>	<u>11.700</u>	<u>33.963</u>

2023

Begroting 2023

2022

Personeelslasten*Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten*

Lonen en salarissen	1.018.713	921.390	900.352
Sociale lasten	136.353	115.745	116.531
Pensioenlasten	136.662	136.281	128.417
	1.291.728	1.173.416	1.145.301

Overige personele lasten

Dotaties personele voorzieningen	4.615	-	1.549
Personeel niet in loondienst	3.265	500	-

Overige

(Na)scholingskosten	12.532	37.500	10.782
Kosten schoolontwikkeling/begeleiding	20.797	15.000	30.867
Kosten werving personeel	8.886	1.000	3.794
Kosten bedrijfsgezondheidszorg	6.645	3.500	4.132
Representatiekosten personeel	14.965	6.000	10.843
Kosten federatie	44.479	35.100	35.128
Overige	6.642	5.500	4.968

Totaal overige 114.946 103.600 100.514

122.825 104.100 102.063

Af: uitkeringen 33.378- - 8.004-

Totaal 1.381.175 1.277.516 1.239.359

Het aantal personeelsleden over 2023 bedroeg gemiddeld 18 FTE. (2022 16)

Voor toelichting op de WNT zie bijlage WNT.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Gebouwen en terreinen	4.442	4.721	5.608
Inventaris en apparatuur	16.966	19.434	16.249
Andere vaste bedrijfsmiddelen	11.206	11.471	10.736
Totaal	32.614	35.626	32.594

Huisvestingslasten

Onderhoud	10.190	9.500	22.296
Energie en water	26.042	11.000	27.001
Schoonmaakkosten	9.276	7.500	9.630
Belastingen en heffingen	4.603	6.000	4.135
Dotatie voorziening onderhoud	34.977	36.400	103.727
Bewaking/beveiliging	3.544	1.500	595
Overige	-	500	-
Totaal	88.632	72.400	167.384

2023

Begroting 2023

2022

Overige lasten*Administratie- en beheerslasten*

Administratie en beheer	18.448	19.500	19.542
Accountantslasten (controle jaarrekening)	4.477	3.200	3.267
Telefoon- en portokosten e.d	975	1.000	1.013
Verenigingslasten	14.985	-	8.065
	38.885	23.700	31.887

Inventaris en apparatuur

Onderhoud inventaris/apparatuur	2.119	1.500	3.972
	2.119	1.500	3.972

Leermiddelen

Onderwijsleerpakket	36.823	35.500	44.596
Licenties leermiddelen	-	-	632
Computerkosten	30.093	25.000	13.771
Kopieer- en stencilkosten	4.364	6.000	4.835
	71.280	66.500	63.834

Overige

Kantinekosten	3.997	3.000	4.021
Abonnementen	6.840	3.000	4.827
Overige	15.500	9.800	13.631
	26.337	15.800	22.478

Totaal

	138.621	107.500	122.172
--	---------	---------	---------

Specificatie honorarium

Onderzoek jaarrekening	4.477	3.200	3.267
Andere controle opdrachten	-	-	-
Fiscale adviezen	-	-	-
Andere niet-controledienst	-	-	-
<i>Accountantslasten</i>	4.477	3.200	3.267

Financiële baten en lasten

Rentebaten	5.427	-	6
Rentelasten	180-	-	613-
Totaal	5.247	-	607-

OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

Verbonden partij, meerderderheidsdeelneming EUR Bedragen: x 1

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Eigen vermogen 31-12-2023	Resultaat jaar 2023	Omzet	Art. 2:403 BW ja/nee	Deelname-percentage	Consolidatie ja/nee
	niet van toepassing	vereniging											

Verbonden partij, minderheidsdeelneming

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Deelname-percentage
1.	Berséba	Vereniging	Utrecht	nee	nee	nee		n.v.t.
2.	Coöperatie ZWN	Coöperatief verband	Andel	nee	nee	nee		n.v.t.

Verbonden partij met belang in bevoegd gezag

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Deelname-percentage
	niet van toepassing							

WNT-verantwoording 2023

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Vereniging tot het Verstreken van Onderwijs op Gereformeerde Grondslag van toepassing zijnde regelgeving:

Deze klassenindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	2
Gemiddeld aantal studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	1
Totaal aantal complexiteitspunten	<u>4</u>

Het bezoldigingsmaximum in 2023 voor Vereniging tot het Verstreken van Onderwijs op Gereformeerde Grondslag is berekend conform de WNT klassenindeling. Op grond van de criteria valt deze rechtspersoon in klasse A, daarmee bedraagt het bezoldigingsmaximum € 132.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1.0 fte.

Het individuele WNT-maximum voor de leden van het toezichthoudend orgaan bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Bedragen x € 1 MK den Otter B.W. de Leeuw

Gegevens 2023

Functiegegevens	Directeur	Bovenschools bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01-31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,00	0,108
Dienstbetrekking (ja/nee)	ja	nee

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 86.061	€ 13.500
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 13.461	€ 0
<i>Subtotaal</i>	<u>€ 99.522</u>	<u>€ 13.500</u>

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum **€ 132.000** **€ 14.256**

-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag N.v.t. N.v.t.

Bezoldiging **€ 99.522** **€ 13.500**

Gegevens2022

Functiegegevens	Directeur	Bovenschools bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12	01-01 -31-12
Omvang dienstverband (fte)	1,00	0,164
Dienstbetrekking (ja/nee)	ja	nee

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 70.944	€ 17.420
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 11.210	€ 3.181
<i>Subtotaal</i>	<u>€ 82.154</u>	<u>€ 20.601</u>

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum **€ 128.000** **€ 20.992**

Bezoldiging **€ 82.154** **€ 20.601**

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Gegevens 2023

Naam topfunctionaris	Functie(s)	
M.W. Stouten	Voorzitter	
A.I. Verhelst	Secretaris	afgetreden in 2023
F. Klaassen	Penningmeester	
P.J. Overbeeke	Lid	afgetreden in 2023
C.J. Vader	Lid	afgetreden in 2023
W. Verboom	Lid	
J.F. Dekker	Lid	
P.W. van der Werf	Lid	
W.A. Blom	Lid	
H.P. Janse	Lid	
M.P.A. Guiljam	Lid	
W. Oppeneer	Lid	
J. van 't Foort	Lid	
S.D. van Burg	Lid	Toegetreden in 2023

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

In de statuten van het Cooperatief verband van Chr. scholen op g.g. regio Zuid-West (artikel 8) is opgenomen dat de leden in gelijke delen aansprakelijk zijn voor tekorten die optreden in de exploitatie.

Met de medewerkers zijn geen geformaliseerde afspraken gemaakt inzake niet opgenomen duurzame inzetbaarheidsuren, zoals bedoeld in artikel 8 van de cao.

Voor de rechten van ouderschapsverlof is geen voorziening gevormd. De kosten bij eventuele opname zullen direct in de staat van baten en lasten worden verantwoord.

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan van Vereniging tot het Verstreken van Onderwijs op Gereformeerde Grondslag te Terneuzen

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Vereniging tot het Verstreken van Onderwijs op Gereformeerde Grondslag te Terneuzen te Terneuzen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging tot het Verstreken van Onderwijs op Gereformeerde Grondslag te Terneuzen op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging tot het Verstreken van Onderwijs op Gereformeerde Grondslag te Terneuzen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

De Panoven 29A
4191 GW Geldermalsen
Postbus 241
4190 CE Geldermalsen

T (0345) 58 90 00
F (0345) 58 13 59
geldermalsen@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 30248615

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het

Onderwijscontroleprotocol OCW 2023. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het intern toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die

- voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
 - het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
 - het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
 - het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
 - het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het intern toezichthoudend orgaan onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Geldermalsen, 25 juni 2024

Van Ree Accountants

Digitaal ondertekend met Hix door

T. van Dolderen RA MSc

op 25-06-2024 17:32

 VAN REE ACCOUNTANTS

Van Ree Accountants

T. van Dolderen RA MSc

BIJLAGEN

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023 VAN DE DS. D.L. AANGENBRUGSCHOOL

	2023	Begroting 2023	2022
Baten			
Rijksbijdragen	1.608.558	1.530.314	1.494.476
Overige overheidsbijdragen en - subsidies	2.450	-	-
Overige baten	15.983	11.700	14.346
Totaal baten	<u>1.626.992</u>	<u>1.542.014</u>	<u>1.508.822</u>
Lasten			
Personeelslasten	1.381.175	1.277.516	1.239.359
Afschrijvingen	31.909	35.626	32.244
Huisvestingslasten	88.632	72.400	167.384
Overige lasten	123.635	107.500	114.106
Totaal lasten	<u>1.625.351</u>	<u>1.493.042</u>	<u>1.553.094</u>
Saldo baten en lasten	1.641	48.972	44.271-
Financiële baten en lasten	5.004	-	613-
Netto resultaat	<u>6.644</u>	<u>48.972</u>	<u>44.884-</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023 VAN DE VERENIGING

	<u>2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>2022</u>
Baten			
Ledencontributies	2.320	-	2.392
Collecten kerken/donaties/giften	9.299	-	14.803
Bijdrage leerlingenvervoer	250	-	250
Overige baten	1.578	-	4.346
Totaal baten	<u>13.447</u>	<u>-</u>	<u>21.791</u>
Lasten			
Personele lasten	-	-	600
Representatiekosten	1.044	-	661
Lasten leerlingenvervoer	6.918	-	5.516
Afschrijvingen	705	-	350
Overige lasten	7.023	-	1.288
Totaal lasten	<u>15.690</u>	<u>-</u>	<u>8.415</u>
Saldo baten en lasten	2.243-	-	13.376
Financiële baten en lasten	244	-	6
Netto resultaat	<u>2.000-</u>	<u>-</u>	<u>13.381</u>

In de verenigingslasten zijn de 'afschrijvingen' meegenomen. Bij de toelichting op de staat van baten en lasten zijn deze kosten niet onder de verenigingslasten maar onder afschrijvingen gerubriceerd.